

Lest ljudstvu v pouk in zabavo.

Kmečki stan se začne upoštevati.

Dal Bog, da bi tudi avstrijski merodajni krogi prišli do popolnega spoznanja resnice, kako je posebno za vojne čase moč kmetijskega največjega opora za vsako državo, ker ji daje ljudi in živež.

To naj si poznamnijo dobro vsi tisti, ki prinašajo in ponujajo živila na prodaj, da ne zapadejo kazni, kajti poudarjati moramo pri tej priliki, da ne veljajo danes nič več maksimalne cene in da se na nje

V imenu Njegovega Veličanstva Cesarja! C. kr. okrožna, kot izjemna sodinja v Mariboru po predpresedstvu c. kr. v. d. s. št. dra. Fraidl v navzočnosti c. kr. v. d. s. sv. Detitsche, c. kr. d. s. sv. Kronasser in dra. Torggler kakor sodnikov in c. kr. avsk. Tornado kakor zapisnika na obtožbo Franceta Roblek kakor zasebnega obtožitelja z dne 21. marca 1914 o. št. Pr. VI 8 13-26 zoper Frana Zebot zavoljo pregreška po §§ 488 in 499 I in 2. slučaj k. z. danes po dognani glavni razpravi, določeni vsled naredb z dne 20. aprila 1915, o. št. Pr VI 8 13-60 v navzočnosti Franceta Roblek kakor zasebnega obtožitelja, njega zastopnika dra. Kalana, prostega obtoženca Frana Zebot, zagovornika dra. Benkovič, po predlogu obtožitelja, da se obtoženec v smislu predizbrane obtožbe krivim spozna in postavno kaznuje, razsodila tako: Frano Zebot, rojen 10. avgusta 1881, v Selnici ob Muri, tja pristojen, r. k. odgovorni urednik „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru, vže kaznovan, je kriv: da je kot odgovorni urednik v Mariboru tiskanega periodičnega lista „Slovenski gospodar“ objavil na 4. in 5. strani št. 48 tega lista z dne 27. novembra 1913 po vsebini mu znani članek, ki začne besedami: „Velika Prirešica (Roblekov napadni mejniki. Roblekov neresničen popravek)“ in konča z besedami: „Ker se je spustil v javnost, stoji osramočen pred svetom, s katerim se Frano Zebot s priobčenjem izmišljenih in napak zvitih dejstev imenoma po krivem dolži nepoštenega in nenravnega dejanja, ki bi ga utegnilo v mislih ljudi zaničljivega storiti in ponižati; zakrivil je s tem pregrešek zoper varnost časti po § 488 k. z. in §§ 7 in 239 k. z., in se obsodi: po § 493 k. z. z ozirom na § 267 in na § 265 k. p. r. ter z uporabo §§ 266 in 261 k. z. v denarnem globo 300 K (tristo kron), namesto katere stoji v slučaju nezveljivosti kazni 30 (trideset) dnevnega zapora. V smislu § 339 k. p. r. ima toželec povrniti stroške kazenskega postopanja in morebitne izvršitve kazni. V smislu § 39 zakona z dne 17. dec. 1862 št. 6 dr. z. zakona za leto 1863 ima obtoženec objaviti predstoječo sodbo na lastne stroške tekem 8 (osem) dni po pravomočnosti te sodbe na prvi strani periodičnega lista „Slovenski gospodar.“ Razlogi: Pod obtožbo stoji članek r. št. 48 „Slovenskega gospodarja“ z dne 27. nov. 1913 z nadpisom „Velika Prirešica. (Roblekov napadni mejniki. Roblekov neresničen popravek)“ Obtoženec je priznal, da je bil tačas odgovorni urednik pri „Slovenskem gospodarju“, in je on tudi kot taki podpisal na dotični številki. V prej imenovanem članku očita se zasebnezi obtožitelju Francetu Roblek med drugim, da je pustil postavljati mejnike samostalno v svoj pri, da takrat, ko so pred 15 leti postavljali mejnike, prejšnji župnik Kunej ni bil navzoč in da se ga o tem sploh ni obavestilo. Obtoženec nastopil je pri glavni razpravi pred porotnim sodiščem dne 20. junija 1914 ter predločim postopanju dokaz resnice glede trditve inkriminovanega članka, vsled česar je bilo pri razpravi zaslišanih več prič. Izrek porotnikov in sodbo, s katero je bil obtoženi oprošten od obtožbe, razveljavilo je c. kr. najvišje kot kasacijsko sodišče s sodbo z dne 28. novembra, 1914 o. št. Pr. VI 8 13-47 ter naložilo temu sodišču ponovno razpravo in razsojo zadeve. Obtoženi se zagovarja sedaj, da inkriminovanega članka ni bral, marveč, da ga je izročil tretji osebi, to je takratnemu uredniku „Straže“, Lavoslavlu Kemperle, naj ga spravi v tisk. Vsled tega pa da nikakor ni zakrivil pregreška po § 488 oziroma 491 k. z. k. večjem prestopku zane-marjanja dolžne pozornosti v smislu odstavka 1, člena III. z. zakona z dne 15. oktobra 1868 št. 142 d. z. V smislu tega zavo-gorja umaknil je obtoženi z vloz z dne 23. aprila 1915 r. št. 62, nastopilni dokaz resnice. Vendar smatra sodišče dokazanim, da je obtoženec pod obtožbo stavljeni članek dal tiskati, akoravno mu je bila njega vsebina znana, dočim se sodišče o tem, da bi bil obtoženec ta članek tudi sestavil, ni zamoglo z gotovostjo prepričati. Krivdorek se opira pred vsem na zagovor obtoženca. Le ta zagovarjal se je pri prvem zaslišanju (gl. r. št. 8) sledeče: „Jaz si pridržim svoj zagovor za glavno razpravo in ne odgovarjam na nobeno mi stavljeno vprašanje. Kot urednik „Slovenskega gospodarja“ sem seveda spravil ta članek v tisk. V vlozi z dne 12. junija 1914 (glej r. št. 33) navaja obtoženec dobesedno: „Za moje trditve v inkriminiranem članku, kateri je z mojo verno dostojno izšel v listu in za kojega prevzamem vso odgovornost, nastopam dokaz resnice.“ Pri glavni razpravi dne 20. junija 1914 (glej r. št. 35) pravi obtoženec: „Jaz se ne čutim krivega, ker me smatram, da bi bilo v inkriminovanem članku kaj nepostavnega. Priznam pa, da sem pustil kot odgovorni urednik tiskati inkriminovani članek r. št. 48 periodičnega lista „Slovenski gospodar.“ Če sem ga pa tudi sam spisal, o tem ne morem izpovedati.“ Pri glavni razpravi dne 8. maja 1915 kot priča zaslišani Franc Kostonjavec, ki je bil pri poroti razpravi dne 20. junija 1914 zapisnikar, izpovedal je na podlagi svojih zaznamkov ob-prilike te razprave, da se je obtoženec takrat dobesedno tako za-govarjal: „Če sem ga (članek) sam spisal, ne morem reči, tiskati pa sem ga pustil, ker nisem vedel, da bi bilo kaj nepostavnega: Jaz nisem smatral, da bi bilo v članku kaj nepostavnega.“ Te-mu nasprotno opira obtoženec svoj zagovor, da inkriminovanega članka ni bral predno je šel v tisk, na okolnosti, katere opisuje v vlozi r. št. 49 sledeče: „Jaz sem sicer nominalno odgovorni urednik „Slovenskega gospodarja“, vendar imam razum tega tolli-ko drugih poslov, da mi ni mogoče vseh člankov brati. Jaz imam pri listu „Slovenski gospodar“ v prvi vrsti se pečati z in-teresi, imam zlasti tozadevno korespondenco voditi s strankami, kar mi vzame vedno večji del časa. Kar se tiče uredniškega de-la, moram pregledati le večjem notče manjšega obsega, zlasti imam od lastnikov lista nalog, da večje dopise ali polemike, ki iztegnejo daljši novost tiskovnim pravdam, izročim v pregled dru-gim bolj informiranim sotrudnikom, ki skoraj vsak dan zabajajo v uredništvo „Slovenskega gospodarja.“ Razum uredništva oskrb-njem tudi tainiktvo društva „Slovenske kmečke zveze za Spo-četno Stajersko“, ki ima več tisoč članov, vrhu tega pa tudi, če tainiktvo zadruge za kmetovanje živine, ki razteza svoj delokrog na celo Sp. Stajersko: končno posedujem še srednje posestro v Selnici ob Muri, kamor se odpeljem zelo pogosto. Ni tedaj mo-...

gode, da bi vse, zlasti večje dopise osebno pregledal . . . Šef lista "Slovenski gospodar" . . . g. dr. Anton Korošec . . . mi je ukazal, da imam vse članke, kateri utegnejo dati povod tiskovnim pravdam ali polemikam, ali kateri so politično važni, dati v pregled gospodu Lavoslavu Kemperle, ki je bil tedaj urednik "Straže." Obtoženec je dal torej tudi ta članek, ki se nanaša na zasebnega obtožitelja Franceta Roblek, ker je bil važnega značaja, naravnost Lavoslavu Kemperle, ki je članek prebral, morebiti tudi popravil in sam oddal v tiskarno; le ta je dobil tudi iz tiskarne prvi tisk (Bürstenabzug) v pregled, ter ga je zopet tja vrnil, tako da je obtoženec članek še-le v roko dobil, ko je bil že tiskan. Ker je prišel članek na opisani način v tisk, bila je njega vsebina pred tiskom znana le Kemperlu, nikakor pa ne obtožencu. Predstoječe trditve obtoženca, v kolikor označujejo splošni način, kako so se spravili članki važnejšega značaja, v tisk, potrjujejo sicer priče: dr. Josip Hohnjec, Edvard Jonas, dr. Anton Korošec in tudi obtožencu trditve, da je dal rokopiš z inkriminiranimi člankom Lavoslav Kemperle, da naj ga prebere, in ga da tiskati, potrjujejo priče Vekoslav Stuppan, Alojz Strašnik in Alojz Schuler, tako, da sodišče ni imelo povič, da bi sprejelo še nadaljne v tem oziru od obtoženca predlagane dokaze. Toda vkljub temu, da so po izpovedbah imenovanih prič smatrali obtoženeve trditve kot dokazane, v kolikor jih potrde te priče, vendar ni izključeno, da je obtoženi Žebot članek prebral, predno ga je dal Kemperlu. V tem oziru sklicuje se sodišče na izpovedbe dr. Hohnjeca, Edvarda Jonas, Alojza Strašnika, dra. Korošec in Alojza Schuler, ki te možnosti izrečno ne izključujejo. Edino-le priča Vekoslav Stuppan trdi pri razpravi dne 8. maja t. l., da zamore odločno navesti, da obtoženec inkriminovanega članka ni prebral. Toda s to trditvijo se ne strinja njegova izpoved pred preiskovalnim sodnikom, kjer pravi priča, »soweit ich wahrgenommen, hat Žebot den inkriminierten Artikel nicht gelesen, sondern nur Kemperle.« Ker torej smatra sodišče izključnim, da bi kaka priča zamogla dokazati, da obtoženec inkriminiranega članka ni bral, dasiravno ga je dal L. Kemperlu v pregled, zaslišanje daljnih po obtožencu predlaganih prič ni bilo umestno, osobito, ker kaže ves značaj tega predloga na to, da namerava obtoženec na ta način le zavlačiti kazenske zadeve. Kakor tedaj po imenovanih pričah dokazane okoliščnosti, kar sledi iz predstoječega razmatrivanja, ne nasprotujejo naziranju, da je obtoženi prebral inkriminirani članek, še predno je bil tiskan, tako podpira to naziranje posebno še obtožencu ravnanje zoper obtožbo, katero je dvignil dr. Vekoslav Kukovec zoper obtoženco dne 22. februarja 1914. Zoper trditve te obtožbe (r. št. 21), da je bil o njej inkriminirani članek objavljen z obtožencovo vednostjo, navaja obtoženec v svojem ugovoru (r. št. 23) ravno ista dejstva in iste okoliščnosti kakor sedaj dvojico obrambo zoper obtožbo Franceta Roblek. (confer O. Z. 23 O. Z. 49). Iz te okoliščnosti izhaja brezdvomno, da obtoženec tega svojega zagovora zoper Roblekov obtožbo svojčas radi tega ni uveljavljal, ker očitvino ni odgovarjal resnično. Iz razmatrivanja razlogov, to je iz obtoženečega zagovora, predno je bil razveljavljen izrek porotnikov, iz nasprotujočega si postopanja obtoženca v zadevi dra. Kukovca na eni strani in Franceta Robleka na drugi strani, nadalje iz okoliščnosti, da ni izključena možnost, da je obtoženec prebral inkriminirani članek oziroma rokopiš, predno je bil tiskan, smatra sodišče dokazanim, da je bil inkriminirani članek tiskan z vednostjo obtoženca, kateremu je bila njega vsebina znana. Nasprotno se pa sodišče ni zamoglo z gotovostjo o tem prepričati, da je obtoženec predmetni članek tudi sam sestavil, vsled česar krivdoreka ni zamoglo izreči v smislu obtožbe. Dejstvo, da se je odstopila zadeva dra. Vekoslava Kukovec zoper obtoženco c. kr. okrajnemu sodišču v Mariboru v svrhu postopanja radi prestopka po odstavku 1. člena III. zakona z dne 15. X. 1868 št. 142 drž. zak. ni dalo zasebnemu obtožitelju povič, da bi stavljal kak predlog, in sicer tudi ne v smislu k. p. r., ker se je njegova zadeva zoper obtoženco itak sama ob sebi nadaljevala. Ker dolži predmetni članek zasebnega obtožitelja s priobčenjem izmišljenih in napak zvitih dejstev imenoma nepoštenega in nenravnega dejanja, ki bi ga utegnilo v mislih ljudi zaničljivega storiti in ponižati, je krivdorek po tem, ko je obtoženec umaknil dokaz resnice, v smislu § 488 k. z. opravičen. Pripomniti je, da je smatralo sodišče inkriminirani članek enotnim in tedaj celo vsebino postavilo določbi § 488 k. z., ne glede na to, da utegnejo zadnji stavki tega članka od besedil: "Če bi bil Roblek res kak mož . . ." do besedil: ". . . stoji osramočen pred svetom", tvoriti samo ob sebi žalitev v smislu § 491 k. z. ker se dolži zasebnega obtožitelja s temi besedami še posebej zaničljivih lastnosti in mišljenja. Kazen je bila odmeriti v smislu § 493 k. z. z zaporom od šestih mesecev do enega leta, pri čemer se je bilo ozirati na določbe § 265 k. p. r. (vide VII 703 14-3). Obtožilnim se je smatralo tedaj, da se snide pregrešek po § 488 k. z. in prestopke po odst. 1. čl. III. zak. z dne 15. X. 1868 št. 142 drž. zak., olajšilnim priznanje glede zadnje imenovanega prestopka in dosedanja neoporečnost. Ker prevladajo olajšilne okoliščnosti in so obtoženeve osebne in stanovske razmere take, da bi mu zaporna kazen obutno škodovala na ugledu, poslužilo se je sodišče v §§ 266 in 261 k. z. označiti pravice in kazen odmerilo po postavno mero ter spremenilo v denarno globo. V smislu § 389 k. pr. naložiti je bilo obtožencu povrnitev vseh po kazenskem postopanju natekljih stroškov. Izrek glede priobčenja sodbe se opira na določbe navedenega zakona. V Mariboru, dne 8. maja 1915. C. kr. okrožna sodnja v Mariboru. Dr. Fraidl.

Znani deželni poslanec in dekan v Tolminu, vlč.
g. **Ivan Rojce**, ustanovitelj in vodja žrevljarske za-
druge v Mirnu na Goriškem — zato njegov priimek
„Schusterpfarrer“ — katerega se je vsled vojske pre-
selila v Nazarje v Savinjski dolini, kjer so jo naš
premilostljivi Nadpastir ob birmovanju v Gornjegrai-
skem dekanatu obiskali in razveselili s posebnim na-

govorom, z višjepastirskim blagoslovom in z darom 100 K, je poslal „Prečastijemu, prevzvišenemu gospodu knezu in škofu lavantinskemu“ naslednje pismo:

V Tolminu dne 9. julija 1915.

Prevzvišeni knezoškof! Milostljivi Nadpastir! Gotovo se še spominjate, Prevzvišeni, dekana tolminskega ob zadnjem birmovanju v gornjegradskem dekanatu. Tudi jaz ne bom pozabil nikdar prijetnih dni, katere sem preživel v Vaši družbi, Prevzvišeni, in v družbi Vaše častite in ugledne duhovščine. Kako me je ganila Vaša gorečnost, Prevzvišeni, za svoje vernike in očetovska ljubezen do svoje duhovščine! Vsemogočni Bog ohrani Vašo Prevzvišenost še mnogo let v trdni vezi s svojo duhovščino in s svojimi verniki!

Sprejmite, Prevzvišeni, moje najsrčnejšo zahvalo za prijaznost, s katero ste me sprejeli Prevzvišeni in me pred vsemi odlikovali!

Počastujem se Vam sporočiti, Prevzvišeni, da sem se vrnil v Tolmin. Skrb za svoje vernike mi ni dala miru, dokler se nisem vrnil. Pretečeno nedeljo 4. t. m. prišel sem do Sv. Lucije in prav, ko sem šel po cesti, prileteli so od sovražne strani šrapneli v pozdrav. V župnišču pri Sv. Luciji pa sem opazoval, kako naši odzdravljajo sovražnika; to je bilo bobnanje in šviganje topov in šrapnelov sem in tja; pri Sv. Luciji je bilo v soboto porušeni več hiš. Na potu proti Tolminu sem šel po jako nevarnih mestih, katere sovražnik vedno obstreljuje, končno sem prišel v Tolmin, kjer so šli maloštevilni verniki ravno od pop. službe božje in koj na to so naznanjali sovražni šrapneli, da je prišel dekan domov. V župnišču so vojaki ter imajo telefonsko postajo. V Tolminu samem ni vojakov, hiše večinoma zaprte, nekatere poškodovane, in ako ne bi topovi vedno nad našimi glavami bobneli, bi človek niti ne vedel, da je vojska. V bližini pol do enega kilometra strašno streljanje pušk, strašni boji, strašna smrt, a mi v Tolminu ne vidimo nič, ker je vse skrito. Govori se o strašnih bojih, a mi se niti ne zmenimo; ljudje hodijo v cerkev, po cesti, na polje, od obeh strani pa nad glavami švigajo kroglice topov. Sicer pa smo prepričani, da bo zmaga na naši strani; čez Sočo sovražnik ne pride; vsaj tako pravijo vojaki.

Sinoči (četrtak) sem pokopal častnika, rodem Hrvat, ki je padel na Krnu; osem ur so njegovo truplo nosili do Tolmina.

Naznanjam Vam, Prevzvišeni, da ostanem tu do skrajnosti in se umaknem le do bližnje duhovnije; tudi mislim sedaj obiskovati dekanijo vsaj v duhovni jah, kjer ni nevarnosti.

Z današnjo pošto se drznem poslati Vaši Prevzvišenosti „Necrologium“ in „Index“ goriške nadškofije s prošnjo, da blagovolite sprejeti obe knjižici kot skromen spomin „Schusterpfarrerja“ in gluhostega dekana tolminskega!

Sprejmite, Prevzvišeni, izraz moje najsrčnejše zahvale, največjega spoštovanja!

V imenu Jezusovem pozdravlja Vašo Prevzvišenost preudani Ivan Rojce, dekan.

Občudujmo previdnost božjo.

V Gorici so se dogodili, kakor poroča „Novi Cas“, zadnje dni ti-le dogodki:

Redovnica moli pred Najsvetejšim v stranskem koru. Ko je že dolgo molila, se preloži — sama ne ve zakaj — k drugemu oknu. Se ni bila tam, kar počasi sovražni šrapnel in smrtonosno železje se zarije v tla ravno na tistem mestu, kjer je ona prej klečala. Ko bi bila ostala tam, bi bila na mestu mrtva.

Zopet druga redovnica-ustmiljenka gre popoldne počivat, ker jo čaka ponočna služba pri ranjenih vojaki. Sama ni vedela zakaj, a zgodilo se je samo tisti dan, da se vleže ne v svojo lastno, ampak v posteljo svoje tovarišice. Kmalu na to predere šrapnel njeno postelj in tla pod posteljo. Ušla je gotovi smrti.

Krščanski gospod se pelje po opravku iz Gorice. Tik mesta se je razpočil sovražni šrapnel ravno nad njegovo glavo ter sopal svojo morilno vsebino na vse strani. V tisti nevarnosti vzdihne: „Jezus, Marija, varujta me!“ In glej čudo! Ne gospođa, ne konja ni zadela niti ena krogla, če tudi je okoli in okoli voza kar deževalo iz razpočenega šrapnela.

Vse to se je zgodilo te dni v mestu Gorica.

Slabo ravnanje Italijanov.

Vest o umoru častiljivega dekana v Kobaridu viteza Jurija Peternela se še vedno vzlic nekaterim preklicom vzdržuje. „Popolo d'Italia“ poroča z dne 10. m. m., da kobaridski župnik ni bil edini svojega poklica, ki je bil ustreljen. Tudi so Italijani ustrelili v Kobaridu mladega slovenskega fantiča, ki kar ni mogel verjeti na smrtno obsodbo in je do konca jokaje zatrljeval, da je nedolžen. Italijanski listi surovo pripomnijo, da se nič ni kaj viteško obnašal. Gospodje Lahoni pa so se, ko so nedolžnega fantička umorili!

Zrtev živinskega postopanja Italijanov postal je tudi neki deček iz Ločnika. Njegov oče je moral gledati, ko deček umira in mu ni smel pomagati. Potem ko je deček umrl, je oče dobil povelje, da ga pokoplje na vrtu svoje hiše kakor psa.

Tudi na Furlanskem so se Lahi grozovito obnašali. V Koprivi pri Gorici so tirali častiljivega župnika od sv. maše proč uklenjenega v laško ujetništvo. Istotako ravnaajo z vsemi župniki, ki se protivijo moliti pri sv. maši za zmago italijanske armade in za

zdravje podlega verolomca in krivoprisežnika, laškega kralja.

Proti Italijanu gre vse z velikim navdušenjem.

Ivan Resnik iz Podsrede pri Rajhenburgu, ki je kot infanterist 87. pešpolka bil pridružen h kolesarskemu bataljonu pri oddelku strojnih pušk, piše svoji materi dne 28. junija:

Vesel in srečen sem, da sem še zdrav. Gotovo Vas zanima, kako se mi godi. Odkrito povedano: kakor na bojnem polju. Tukaj ni nikdo izvzet, nikdo ne uživa dobrot, vse enako trpi od najvišjega do najnižjega. Sicer pa gre meni čisto dobro. Včasih malo lačen, utrujen, žejen, pa to se vse iz ljubezni do Boga in mile domovine lahko prestane. Pride pa zopet čas, ko imamo vsega dovolj: piti, jesti in počitek. Glavno je, da smo še zdravi in da nas polentarske granate in šrapneli ne najdejo, akoravno jih veliko pošljejo sem. Navadno padajo sovražne kroglice le tam, kjer naših vojakov ni. Kako prijetno je gledati, ko tako dragi strelji padajo le v prazno kamenje. Tukaj je bilo dosedaj še vse sovražnikovo prizadevanje brez uspeha. Kako se Vam doma godi, si lahko predstavljam sam: dela preveč, pomoči pa premalo. Le tolažite se z zaupanjem na Boga!

Tako zmagoslavno kakor grejo sedaj naši na severu naprej, bi bili res kmalu vsi doma, da nas ne bi bila ta hinavska laška družal zahrbtno napadla. A sedaj moramo pa še s temi lopovi obračunati. Proti Italijanom gre vsak Slovenec z navdušenjem v boj, saj je znano, da je Lah že od nekdaj eden najboljši zagrizenih narodnih nasprotnikov slovenstva. Italijani so se vedno bratili s tistimi, ki so hoteli Slovence ugonobiti. Italijani so tako dolgo čakali z vojsko, ker so mislili, da je Avstrija že opešala, a zelo so se uračunali. Kakor vse kaže, ostanemo zmagovalci na severu kakor na jugu. Vsak slovenski vojak bo napel vse svoje sile do najvišje stopinje, da pripomore do popolnega poraza temu zahrbtnažu. Zaupajmo v Boga, da pravica pride na površje, mi pa na zeleno vejo in podlegli bodo vsi naši sovražniki, akoravno jih je toliko, da skoro ne vemo, koliko.

Stati moramo večji del po vsej meji, mož pri možu, častiti jih s strelji in pehati z bajoneti. Najhujše, kar je tukaj, je žeja. Vroče je zelo, vode pa ni nikjer dobiti, po dve uri daleč jo vozimo na bojno črto. Vodstvo čet skrbi za vse, kolikor je največ mogoče. Zadnje dni je sovražnik naše postojanke tukaj kar obsipaval s kroglicami. Vendar vseeno ne pride naprej. Naša izvrstna artilerija ne strelja mnogo zastonj. Jaz sem sedaj pri trenu, kjer ni zame nič nevarnega. V božje in Marijino varstvo sem se izročil, naj se zgodi, kar mi je Bog odločil.

V molitev se priporočam, ter iskrene pozdrave pošiljam Vaš udani sin in brat Ivan.

Lahi slabo merijo.

Iz pisma naših vojakov, ki se borijo na južnem bojišču, je razvidno, da so Lahi zelo slabi strelci. V naslednjem navajamo troje pisma naših črnovojnikov, ki nam to potrjujejo:

Jožef Draž, posestnik v St. Ilju v Slov. goricah, ki služi kot črnovojnik pri železniški varnostni stotnji na skrajnem južnem krilu ob Soči, piše dne 8. julija svojemu prijatelju: Pri meni se je že mnogo spremenilo. Železniška straža se je spremenila v strašno bojno polje. Ta kruti sovražnik je mislil, da nas bo kar pohrustal, pa se je močno zmotil. Njegovih topov se prav veliko ne bojimo, dasiravno včasih tako grmijo, da se kar zemlja trese. Ima pa jako slabe tope, ker tako malo zadene. Toliko, koliko je že Italijan zastreljal, bi že moral biti skoro vsak naš vojak zadet, a pri nas se vidi le majhne izgube. Priboril si še Italijan ni čisto nič, je še ravno na tistem prostoru, kot je bil začetkom vojske.

Jakob Felicijan z Vurberga, ki služi pri cesarskih strelcih, piše: Nahajam se na 1867 metrov visoki gori blizu trdnjave B... na Goriškem. Mnogo tripiamo, a vse z veseljem prenašamo, ker velja naš boj zakletemu sovražniku Avstrije in še posebej nas Slovencev. Slovenci za domovino vse pretrpimo. Lahi imajo okrog nas na južnoznadni in zahodni strani postavljenih vse polno težkih topov. Če bi italijanski topničarji bili kaj prida strelci, bi nam lahko napravili mnogo škode, a njih kroglice le zelo poredko zadenejo. Tudi blizu mene je padlo več šrapnelov na tla, a se mi ni nič zgodilo. Bog daj, da bi že bilo kmalu konec te borbe...

Janez Schönwetter iz Zamarkove pri Sv. Lenartu v Slov. goricah nam piše dne 11. julija: Zadeli ste me dve italijanski kroglici. Verolomni polentariji so zelo slabi strelci. Na bojišču sem se vedno šalil, ker so kroglice frčale večinoma mimo naših glav. Tudi mene so zadeli bolj slabo. Zato pa hvalim Boga in Marijo, da Italijani nima tistega talenta, ki ga imajo navadno dobri strelci.

Slovenski junaki — strah Italijanov.

Iz pisma z italijanskega bojišča pričbujejo tale zanimivi odlomek:

Kako se nas Italijan boji, naj-pokaže sledeči primer: Pred nami jih je kot mravljincev. Nekateri čete smo jim dobro postrigli. Poveljnik bi jih lahko sesekal na kosce, pa ne bodo več naskočili. Prav do bro slišimo, kako jih častniki vspodbujajo za napad, ali vojaki pravijo: „Non voglio, i me mazza!“ (Nočem, me bodo ustrelili!)

Nekega dne po 36urnem neprestanem streljanju — bilo je kakor na sodni dan — slišimo, kako jih major navdušuje za napad. Imenuje se Cappi, slišimo, kako ga imenujejo: „Signor maggiore Cappi!“ „Signor capitano Bonetti“ itd. Jedro njegovega govora je bilo: „Naše topništvo je uničilo one otroke. Pravo vojsko so jim pobili Srbi in Rusi! Gori ni več žive duše. Poglejte, podrti so njihovi okopi. „Arampi chia-moci fratelli! Avanti Savoia!“ (Napodimo jih, bratje, Naprej Savojska!) Mi ga poslušamo. Vidimo, kako so se začeli približevati. Pustimo jih, da pridejo bližje.

Naenkrat ustrelimo. Gledam in poslušam in slišim, kako vpijejo: „Vara, vara! Sono vivi! Tutti, tutti! Non e vero che son morti come ha detto maggiore!“ (Glej, glej! Živi so! Vsi, vsi! Ni res, da so mrtvi, kakor je rekel major!) Hitro prično bežati. Major maha s sabljo, naj se vračajo. Ali ne bi jih nobeden ustavil, tako beže. A za vsako granato, ki eksplodira kakor vulkan nad nami, vzdigujejo glavo z okopa. Slišimo jih, ko vpijejo: „Adesso sono fruttii! La nostra granata li ha uccisi tutti!“ (Sedaj so pečeni. Naša granata je vse pobila.) Naj le pridejo blizu, jim bomo že pokazali, da smo še živi!

Strojne puške pojejo Italijanom smrtno pesem.

Andrej Roškar, doma iz Apač pri Radgoni, piše kot črnovojnik našega domačega domobranskega pešpolka svojemu stricu pri Sv. Ani v Slov. goricah z italijanskega bojišča dne 1. julija:

Jaz sem bil v Mariboru dodeljen oddelku strojnih pušk. Kakor Vam je znano, bil sem že doma zelo dober strelec in sem marsikateremu zajcu in drugi divjačini kar na tihem upihnil s svojo dvocevko življenje. To mojo spretnost so spoznali tudi tukaj in so mi izročili nalogo, da vodim usodo strelcev naše strojne puške. Ko bi Vi videli, ali vsaj slišali, kako frčijo kroglice moje strojne puške! To Vam je res strašno orožje! In ta vrsta orožja bo po splošnem mnenju tudi pripomogla k naši končni zmagi nad Italijani. Hvala Bogu, da imamo Avstrijci mnogo več in dosti boljših strojnih pušk kot Italijani. Naj Vam popišem, kako je večeraj (30. junija) kosila moja strojna puška med naskakujočimi Italijani in jim pela smrtno pesem.

Zjutraj ob 4. uri se je naš oddelček petero strojnih pušk razpostavil v varna kritja na gorovju D... na izhodnem bregu reke Soče. Za vsako strojno puško je bilo napravljenih kar po vrsti več v skalo vsekanih kritij. Naši vrli pionirji in vojaški delavci so se pred izbruhom vojske po vseh važnih gričih in gorah ob Soči izdolbili v posamezne skale več metrov globoke jame in vrtali skozi skale nepreobširne luknje za cevi strojnih pušk. Te luknje so tako velike, da ima strelec, ki vodi strojno puško, skozi luknjo dober razgled proti sovražniku, v nasprotni nižavi ali bližnjih gorskih planotah. Tudi jama za strelivo in moštvo, ki se rabi pri strojni puški, je udobno izdolbena. Poleg tega pa je še navadno v skalo vrtana tudi votlina za opazovalca. Kjer ni bilo mogoče napraviti naravnih utrdb, tam se je napravilo umetna kritja. A vsekako so naravna kritja boljše kot ona, katera je napravila ali zložila človeška roka.

Včera j zjutraj sem torej dobil odkazan prostor, odkoder bi naj moja strojna puška pošiljala smrtno pozdrave nezvestim Italijanom. Bila je zelo udobna jama. Skozi luknjo se je dobro videlo tja čez Sočo na postojanke naših sovražnikov. Bilo je še mračno. Krog pol pete ure sem opazil, da se bližajo večje trupe Italijanov našim utrdbam in postojankam, kjer je bila naša infanterija v kritjih. Dobil sem povelje, naj začnem streljati. Italijani so vpili in tulili, ko so začeli naskakovati, kakor divjaki. Točno ob ¼ na 5. uro je začelo pokati po celi naši gorski planoti kakih 15 strojnih pušk. Opazovalci so z daljnogledi zasledovali učinek našega streljanja. Medsebojno smo bili tudi zvezani s telefonom in se je tako od puške do puške dajalo navodila, na katero stran in v kateri smeri naj vzame posamezna puška Italijane na muho. Grozen je bil učinek naših pušk. Prednje sovražne čete smo sproti pokosili k tlom. Od časa do časa smo slišali, kako so posamezne sovražne čete tulile, najbrž od strahu. Opazovalci so nam poročali, da se sovražne rezerve branijo naskakovati čez mrtve prve vrste; odtod to tuljenje. Tudi naša infanterija, ki je ležala kakih 500 do 600 metrov pred nami, je s svojimi strelji mandrala Lahe k tlom, da je bilo veselje. Krog 8. ure dopoldne so polentariji bili odbiti. Na celi črti, kakor daleč sem videl, so bežali proti jugozahodni strani.

Naše izgube so bile malenkostne. Mojemu opazovalcu, Francu Voilgruber od Sv. Vida na Voglu, je kos skale, ki ga je odbila sovražna topovska krogla nad nami, zdrobil levo nogo pod kolonom, pri nek drugih puški pa je bil mrtev med od strojnega moštva, in to so bile vse izgube, ki jih je imel v tem boju oddelček strojnih pušk. Ali bomo vedno tako srečni, je drugo vprašanje. Italijani pa so imeli naravnost grozne izgube. Kajti na tem ozemlju skoro nobena krogla, posebno če je sovražnik na odprtem ozemlju, ne zgreši svojega cilja. Če krogla naravnost

ne zadene, pa uničijo kameniti drobci, ki jih odbije krogla, celo vrsto sovražnih življenj. Častniki so nam pravili, da je imel sovražnik ta dan na prostoru pred nami gotovo krog 1000 mrtvih in toliko ranjenih.

Prosim Vas, ki ste doma, prosite Boga, da vam da milost, da bomo tega hinavskega sovražnika popolnoma strli in da bo že skoro zasijalo zaželeno solnce miru. Vaš Andrej.

Italijani stare babe.

Martin Pavlinič, posestnik na Hardeku pri Ormožu, ki se je svoječasno bojeval na srbskem bojišču in službuje kot topničar pri 24. bateriji, je pisal županu g. Hanželiču na Hardeku naslednje pismo:

„Genjeni prijatelj! Pojenjal je malo bojni grom in že done glasovi godbe. Tovariši nas namreč čestokrat razveseljuje s tem, da zasvirajo kako „lušno“ tudi med gromenjem topov ter nam s tem dostikrat krajšajo čas. Gotovo veste, da sem na bojišču proti Lahom. Peljal sem se skozi domači kraj, a žalibog nisem imel priložnosti, se doma oglasti. Hudo je človeku, ako po tolikem času pride čisto blizu dragih domačih, ne da bi mu bila dana priložnost, videti jih in govoriti z njimi. Pa kaj hočem?

Tukaj je malo drugače, kot je bilo pri Belgradu. Dan na dan nam poje topovi svojo pesem, od tega jutra do poznega večera, čisto tudi po noči, tu in tam se oglašajo še puške. Naš sovražnik marsikaj poskuša, pa brez uspeha, poleg tega je še pošteno tepen. Ne goji se mi preslabo. Kaj posebno novega nimamo. Le to si želim, da bi videl enkrat dom, svoje drage, znance in sosede. Pa to bo pozne dni.

Drugokrat piše:

Deset je minulo, noč je. Ravno je potihnilo poka, ki je tukaj bolj pogosto, kot je bilo v Srbiji. Kraj, kjer sem sedaj, je ravno tako krasen, kot tam pred Belgradom. Lepa je naša slovenska domovina. Dal Bog, da bi bila zopet mirna, toda dokler ni premagan sovrag, ne bo miru. Nas ne premaga nobeden. Lahko hočemo biti junaki; stare babe so. Naši jih naženajo in če so tudi brez pušk. Res je, če Lah vidi kri, že zbeži. Ni čuda, če bežijo, ko jim vendar mažemo take pošteno po grbi. Moja baterija se povsod izkaže, s ponosom zrem na njo. Mnogo naših slovenskih topničarjev je že odlikovanih in te dni se vršijo spet odlikovanja za mnoge naše. Stotero iskrenih pozdravov vsem sosedom in prijateljem na Hardeku.

(v nadaljevanje p. 7 strani.)

Italijani po zadnji veliki bitki pri Gorici precej mirni.

Dosedanje italijanske izgube velikanske. — Krvav izprehod v Avstrijo. — Naše čete hočejo v Italijo. — Križarka „Amalfi“ potopljena.

Maribor, 14. julija.

Dne 5. julija so bili Italijani med Gorico in Trzinem pošteno tepeni in od istega časa niso poskušali na primorski fronti večjih napadov. Vršijo se le manjši napadi, kakor n. pr. dne 12. julija, ko je pri Redipulji napadlo več infanterijskih polkov naše ondojne postojanke. Seveda brez uspeha, kakor vedno. Pač pa trajajo artilerijski boji noč in dan ne prenehoma naprej.

Tudi na koroski in tirolski meji ni prišlo zadnji čas do večjih bojov.

Italijani so baje izgubili v dosedanjih bojih že okroglo 80.000 mož. Njihove najboljše čete, alpinci in bersaglieri, so največ trpeli in sedaj prihajajo na vrsto rezerve in manjvredne srednje- in južno-italijanske čete.

Kajpada imamo tudi mi na naši strani izgube, toda niso v nobeni primeri z italijanskimi izgubami. Naše vojaštvo največ trpi od italijanske artilerije, ki bljuje noč in dan ogenj na nas. Jako nevarno je skalo, ki leti od sovražnih bomb in šrapnelov na vse strani, ter prizadeva našim vojakom najhujše rane. Poročila pravijo, da imajo naši vojaši, ki branijo avstrijsko mejo proti Italiji, le eno željo, namreč da bi smeli zapustiti strelske jarke in gnati sovražnika z bajonetom daleč doli v Italijo.

Dosedaj so postojanke, ki smo jih zasedli prvi dan vojske, še vedno v naših rokah.

Vroča želja naših čet.

„Pester Lloyd“ poroča, da je general Dankl nasproti vojnim poročevalcem povdarjal, da bo prišel kmalu trenutek, ko se bo izpolnila vroča želja naših čet, da končno preidejo k splošnemu napadu proti Italijanom.

Krvav izprehod v Avstrijo.

Avstrijsko zunanje ministrstvo je izdalo knjigo, v kateri dokazuje s pismi in brzojavami, kako je Italija ves čas, odkar se je začela vojska, proti nam dvoumno in izsiljevalno postopala, dokler ni nazadnje prelomila dane besede in obljubljene zvestobe. Zanimivo je, kako je vojni veščak pri italijanskem poslanstvu poročal italijanskemu generalnemu štabu o našem vojnem stanju. Mesca aprila tekočega leta je poročal, da bo vojska Italije proti Avstriji le vojaški izprehod. Je izprehod, toda bolj počasen kakor polzev in nenavadno krvav. Naše čete upajo, da bodo Lahe kmalu lahko spremljale, ko se bodo vračali s sprehoda domov.

Italija je vojsko že izgubila?

Zelo razširjeni švedski list „Morgenposten“ poroča: Italijanska vojska zoper Avstrijo se že lahko smatra kot izgubljena. Za zimsko vojsko v alpskem ozemlju je italijanska armada popolnoma nesposobna in tudi nima za kake boje dovolj odporne sile. V Italiji se bodo kmalu streznili, če se bo italijanska armada tudi v bodoče dosegla take poraze, kot dosedaj. Med Italijani v kraljestvu vedno bolj dozoreva priznanje, da je bilo ministrstvo zaslepljeno, ko je verolomno odklonilo velikodušno darilo cesarja Franca Jozefa. V Italiji se bo igra, ali bo bodoča Italija kraljestvo ali ljudovlada, hitreje vršila, kot si to predstavlja ministrski predsednik Salandra.

Italijani obstreljujejo utrdbo „Henzel“.

Italijani, ki so že od začetka vojske imeli zasedene obmejne kraje na korosko-italijanski meji pri Naborjetu, obstreljujejo že od 12. junija naprej vsak dan skoro noč in dan s težkimi topovi utrdbo „Henzel“ (imenovana po junaškem branitelju stotniku Henzelu iz l. 1809). Italijani tudi tukaj zelo slabo zadevajo. Naši poskodbne na utrdbi sproti popravljajo in Italijanom krepko odgovarjajo. Trdnjava Naborjet zapira Italijanom pot proti Beljaku in Celovcu.

Naši na italijanski zemlji.

Posebni poročevalci „Kölnische Volkszeitung“ poročajo z italijanskega bojišča: Med tem, ko se na Velikem Palu razvija boj za posamezne postojanke, kateri je za Italijane skoro povsod brezuspešen, stojijo Avstrijci zahodno od Velikega Pala že na italijanskih tleh. Z drznim činom so naše čete zavzele goro Monte Peralpe, ki nadvladuje prelaz Cregone. Italijansko ozemlje, ki ga imajo avstrijske čete ob tirolski meji zasedeno, obsega 10 do 12 kilometrov in se še vedno povečuje.

Opis velike bitke dne 5. julija pri Gorici.

Kako so čutili in vedeli dne 5. julija Goričani, da se bje velika bitka, opisuje očevidec v „Novem Času“:

Dan 5. julija je bil pa vroč! Začelo je že zjutraj grometi, pa samo bolj v presledkih. Vsekako pa se je zdelo, da je danes morda zopet obmostje pri Gorici prišlo na vrsto. Par dni poprej so naskakovali kraško robovje pri Trzinu in Zagradu. A ni jim šlo. Bili so vrženi nazaj in razbiti. Morda bodo danes poskušali pri Gorici.

Vedno bolj pogosto so se strelji ponavljali; proti osmi uri so prihajali že prvi sovražni šrapneli. Svigali so čez mesto v različnih smereh. Ljudje so se sprva plašno zgibali, nehoti glava potiskali med pleča in se sklanjali. Pa šrapneli so s svojim sikanjem in žvižganjem leteli naprej. Gledali so za njimi, dasi jih niso videli, ter poslušali, kje bi vtegnili razpočiti. In dalje se je zasilal trask; šrapnel je šel preko grada in onstran nekje razpočil. Kaj se je zgodilo? Koga je zadelo? Odgovora na ta vprašanja ljudje niso iskali, ampak šli dalje za svojimi opravki mirno v zavesti: šrapnel mene ni zadela, pa tudi blizu ni padel. Zopet je v zraku završelo; pogledali so v zrak, a šli naprej. Le deklice so pričele bolj plašno hiteti preko ulic, ki so izpostavljene jugozapadni strani.

Proti deveti uri zjutraj je že postalo bombardiranje tako, kakor ga v Gorici še ni bilo slišati. Doseglo je svoj višek ter ostalo na njem do približno štirih popoldne, ne da bi pa potem popolnoma ponehalo. Bilo je nekaj strašnega, nepopisnega, veličastnega. Posebno na južno-zapadni meji mesta. Tu se vse mnogo lepše sliši in — vživa; po ulicah in trgih v mestu je toliko življenja in vrvenja, da se bombardiranje precej presliši. Bolj ko pa greš proti jugozapadu, bolj ti prihaja vse na ušesa. Hiše so precej neobjudene, — tu stanujejo bogatejši, ki so se iz mesta že davno umaknili — ulice tihe in prazne; vsak šum se odmeva in napravi glasove stokrat večje, kakor so v resnici. Pa če bi tega tudi ne bilo, zadostovalo je popolnoma, gledati in poslušati, kar se je vršilo.

Na Kalvarijo (hrib pri Gorici) in na višine nad Podgoro so padali strelji, granate, šrapneli in mine. Grmelo je in divjalo po ozračju, kakor da bi bil

sam sodnji dan. Kakor da bi kedo cele vozove dolgih velikih desk metal iz tretjega nadstropja na gladki tlak med visokimi hišami zaprtih praznih ulic, tako je treskalo in odmevalo po razburjenem ozračju. In to zaporedoma, neprenehoma. Bile so sovražne granate, ki so padale v podgorske višine, se vanje zajedale in se potem s strahovito mogočnostjo razpočile. Cele gore dima in zemlje so pričele rasti iz mesta na gori, kjer se je to godilo, in se potem širile na vse strani — črno — sivo in grdo. Hiše so se tresle, ljudje so kar plašno obstajali. Tako od blizu je treskanje prihajalo, da se je človek nehoti ozrl na desno ali levo, ali ni morda tam granata padla na tla. Istočasno s tem treskanjem so ti prihajali na ušesa grozni poki šrapnelov, drug za drugim brez prestanka. Na višinah tam doli so se prikazovali ognjenim piki z belimi oblaki. Kakor da bi gadi, vodni samo po svojih glavah, iz nevidnega ozadja skakali naprej, besno sikali z jeziki in spuščali svoj strup! Zrak je bil miren, Oblaki so kakor bele repatice nekaj časa obstajali na mestu, potem se vzdigali in plavali nad višinami. Če si pri tem gledal na Kalvarijo, pa si videl od trenutka do trenutka ogromne ognjene piramide, ki so se pa takoj umikale črnemu debelemu dimu. Vrelo je, kakor da bi zemlja dobivala razpoke in bruhala iz sebe. Delo granat vse to. — Ni mogoče jih šteti. Najmanj sto do stodvajset v minuti. — Sedaj se je pa pokazal dim na dnu od vznožja Kalvarije. Vedno višje se je valil, vedno večje oblike je zavzemal. Grozen pogled! Granata je bila zgrešila svoj cilj, padla v vas, predrila hišo in jo zažgala. Gori!

Sovražni šrapneli in sovražne granate s'kajo čez naše glave. Vsake tri, štiri minute ena. Tako čudno sika in vrši! Poleg tega se zdi, kakor da bi kje blizu ogromen vrtnec požiral in vsesaval vase zrak, dočim se zopet hkratu od druge strani zrak zvija in zvija; prvo nam javlja prihod granate, drugo šrapnela. Ko slišiš vse to, je že granata dosegla svoje mesto in šrapnel tudi.

Tako treska in sika in poka in se zvija v grozansko veličastnih zvokih skozi ozračje. Odmora nobenega.

Toda tudi naši odgovarjajo! Besno, silno, zavestno, zmagovito! Tu najde vsak strel svoj cilj. Zdi se ti, da gledajo in mislijo vse te nevidne baterije, vsi ti skrivnostno skriti topovi. Zamolki gromi naših gorskih topov ti prihajajo na uho; potem poki naših havbic, da se hiše tresejo skoz in skoz; sem pa tja zopet mogočni siloviti strelji naših možnarjev. Kakor da bi bilo tisoč pretepenih lačnih psov v bližini, ki cvili in stoka s svojim lajanjem, tako ti gre ta strel skozi ozračje naprej. Cvilenje in pasje lajanje se ponavlja v onomer, sedaj močnejše, sedaj bolj tiho; sedaj iz daljave, sedaj iz višine. Zdi se ti, da vidiš vse te pse nekje pred seboj, ki pretepeni in lačni milo gledajo v tebe in cvili in stoka in tulijo. To je strel iz možnarja, ki nese smrt in grozo v vrste sovražnika.

Dim je napolnil ozračje krog podgorskih višin. Tam gori pa pokajo puške: pok, pok, pok; tudi hitreje, da jih ne moreš šteti. Drdranje strojne puške; sovražnik pripravlja naskok; sedaj drdra od tam, sedaj zopet od tam; Bog ve, kako tam gori zažaj kosi smrti...

Lastovke se ob tem nepopisnem gromenju vedejo kakor omotene. Tu sede ena na brzobjavno žico, pa ne ve, kaj početi. Ne poje, ne igra, niti si ne upa več odleteti. Tam se jih cela jata zapodi v vejevje divjega kostanja; tam zopet stikajo plašno preko streh kakor pred nevihto.

Ob hiši pa je straža, da bi ljudje ne šli preblizu sovražnemu ognju. Čudno, da mora biti straža v ta namen, tukaj! Ali nimajo ljudje dovolj razuma, kaj treba storiti? Zdi se res, da ga nimajo. Med tem, ko treska in gromi, ko poka in sika, ko se zrak zvija in požira, ko ti cel pekel zija nasproti, prihaja mlada mati z detetom v naročju; prestrašena pripoveduje, da je zadaj na cesti priletel šrapnel in ubil enega otroka, enega pa razmesaril... Potem pa gre sama ravno proti jugozapadu naprej. Ustavi jo straža ter jo opozori na nevarnost. Pa ji odgovori, da gre prijateljico par hiš naprej obiskat. Šrapnel je gotovo ne zadene. — Straža jo pusti. Gre naprej, mirno, korak za korakom, igra se z otrokom v naročju ter misli in je prepričana, da je šrapnel ne zadene...

Kalvarija pri Podgori.

Goriški „Novi Čas“ piše:

Dan za dnevom imamo sedaj priliko gledati na Kalvarijo pri Podgori blizu Gorice. Čudovit pogled se nam tukaj nudi. Sovražnik napenja vse svoje sile, da bi to višino zavzel. Tisoče granat se je že zaborilo v nje greben; marsikdaj smo že mislili, da mora Kalvarija pod strašno silo sovražnega ognja razpočiti in zginiti v prah in pepel. Ni gotovo več mesta na njenem vrhu, ki bi ne bilo razbito in raztrgano od strelav laških topov. Ni gotovo mesta, ki bi ne bilo pokrito s kosi in drobci jeklenih granat in šrapnelov, ki jih je tukaj v neizmernih množinah sovražnik naskul. In vendar naša Kalvarija še stoji in še vedno stoji na njej tudi trije križi, od katerih je ta 240 m nad morsk gladino se vzdigujoči grič dobil svoje ime.

Enkrat je bila že Kristusova podoba s srednje-ga križa od sovražnega strela strgana na tla. Pa vstal je iz svojega kritja Dalmatincev ter navzlic ognju in dimu v toči šrapnelov na tleh ležečo podobo Kristusa vzel v svoje roke, nesel jo h križu ter jo zo-

pet pripel na prejšnje mesto. Sam Bog je poveljal njegov čin! Kajti v hipu, ko se je odmaknil od kraja, kjer je Kristusova podoba ležala na tleh in stopil dva koraka proti križu, se zarije ogromna granata v zemljo, kjer je pravkar stal, razpoči s strašanskim pokom ter pokrije vse na okrog z zemljo in kamenjem. Dalmatincu se prav ničesar ni zgodilo! Tovariši pa so mu častitali h hrabremu činu njegove pobožnosti ter občudovali varstvo božje, ki se je nad njim pokazalo.

Kalvarija stoji! Zidovje, ki bi je Lah! tako radi razrušili in dobili v svoje roke, kljubuje mogočno vsem njih naporom in vsemu njihovemu divjemu ognju. Nepremagljivost pa podajajo temu zidovju junaški sinovi bratske Dalmacije, junaški vojaški sploh, ki so tam gori zbrani od vseh delov naše monarhije. Ni ga razločka med njimi! Ena misel preveva vse: Mi se borimo tukaj za prostost, katero nam hoče Lah vzeti in steptati! Mi se borimo proti verolomstvu in nezvestobi, v katerih imenu gleda Lah proti nam! Mi se borimo vsi brez izjeme za državo, v kateri imamo vsi svoj dom. Z združenimi močmi — in vojaki so nepremagljivi. In oni tvorijo z našo Kalvarijo zid, ob katerem si sovražnik razbija glavo in prek katerega ne pojde nikdar do naše Gorice, ki se razprostira v vsi svoji nežnosti in lepoti ter v svoji bujni vrtni krasoti pred njegovimi pohlepimi očmi...

Križ pa, ki se dviga na gori, je za vojake znak neizčrpni moči! Tam gori se čutijo varne. Sami pripovedujejo, s kakim zaupanjem se sredi granat in šrapnelov iz svojih jarkov ozirajo na križ, na Kristusa, ki z razpetimi rokami blagoslavlja nje in njih napore ter stoji ob strani onim, katerim so bile prizadane pekoče rane, da jih junaško prenašajo, a tudi onim, ki v službi domovine umirajo in iščejo v Njem s svojimi zadnjimi pogledi milostnega sodnika...

Hrvat ostane na mostu, konj pade v Sočo.

Ko so dne 7. junija Lah! obstreljevali goriški most in je ena laška granata padla na most, je bil na njem ravno avstrijski vojak z vozom. Že ko je prihajalo sikanje vedno bližje, je skočil raz konja. To je bilo previdno, kajti že v prihodnjem trenutku je vrglo konja čez mostno ograjo v Sočo. Vojaka od kraja ni bilo videti. Potem se je priplazil iz dima, sicer ranjen po obrazu in na nogi, a vendar ne nevarno. Nesli so ga na voz, odkoder je okoli stoječo pozdravljajal s cigareto v ustih in s krvavim obrazom. Bil je Hrvat.

Obed mrtvih.

Dunajski listi poročajo: Na oni strani Soče leži vas Mariano, kjer so se pred nekaj dnevi udoma-

čili sovražniki. Nekega dne okrog polnoči smo opazili, da obdujejo častniki zunaj poleg neke hiše; bilo jih je 26. Sredi kosila sproži naša baterija skupni strel; ena granata se je razpočila sredi med častniki, tako, da je bilo to njihovo zadnje kosilo — kosilo mrtvih. Učinek je bil strašen; miza in častniki so bili kakor pomeđeni.

Od neke druge baterije so videli častniški štab, general je šel s svojimi častniki proti bojni črti. Naenkrat zadene naš strel sredi družbe. General in nekaj častnikov je padlo, drugi so se razkropili. Pozneje smo videli častnike hiteti k ranjenim. Drugi strel je zadel tudi te. Nato je prišlo sanitetno osebje, ki je odneslo generala.

80.000 Italijanov padlo ob Soči.

Italijanski list „Tribuna“ piše, da so izgubili Italijani v bojih ob Soči dosedaj že 80.000 mož.

Naša mornarica.

Inozemski listi venomer prinašajo poročila, da je naša mornarica vsled sovražnih napadov izgubila več ladij. Uradno se temu nasprotno zatrjuje, da naša slavna mornarica v boju proti Italiji ni doživela nobene, kakšne sibi izgube in da so tudi poročila inozemskih listov o poškodbah naših podmorskih čolnov popolnoma neresnična.

Naš podmorski čoln potopil italijansko križarko „Amalfi“.

Dne 7. julija, ob pol osmi uri zjutraj, je potopil torpedni strel našega podmorskega čolna v severnem delu Jadranskega morja v bližini italijanske obale italijansko križarko „Amalfi“. Od torpednega strela zadeta križarka se je takoj nagnila na levo stran. Štiri italijanske križarke so hitro prihiteli zadeti križarki na pomoč, iz Benetk sta pa odpelala dva italijanska parnika, da se udeležita rešilnega dela. Od posadke, ki je štela 684 mož, je bilo rešenih 500 mož, ostali so našli smrt v morskih valovih.

Dočim italijanska vojna brodogradnja še dosedaj ni dosegla nobenega drugega uspeha, kakor da si je ogledalo otok Vis, kjer je bilo leta 1866 pod admiralom Persanom od našega admirala Tegetthoffa tako hudo tepeno, obstreljujejo naše vojne ladje prav uspešno italijansko morisko obal, kateri so že prizadale čez 200 milijonov lir škode, in potaplajo italijanske vojne ladje in podmorske čolne.

koleri obolele vojake pustili v oskrbi Rudčega križa, jih pa armada vlačí seboj od kraja do kraja, s čemer se je kuga raznesla in razpasla že na vse strani.

Ob Donavi.

Med Srbi in Avstrijci se vršijo le artilerijski boji. Dne 5. in 6. julija je pri Oršovi in Ada Kalehu (ob avstrijsko-srbsko-rumunski meji) avstrijska artilerija živahno obstreljevala srbske postojanke. Dne 6. t. m. zvečer je srbska artilerija utihnila, iz česar se sklepa, da je bila poškodovana. Dne 8. t. m. je pa priplul srbski zrakoplov nad ogrsko mesto Petrovaradin in je vrzel proti mostu čez Donavo bombo, ki pa je svoj cilj zgrešila. Drugi dan se je sovražni zrakoplovec zopet pojavil v višini 3000 metrov nad mestom in brezuspešno metał bombe. Srbi bi radi most čez Donavo razstrelili. Njih trud je pa bil zaman.

Naši ujetniki na Srbskem.

Bolgarski listi javljajo, da so vsi avstrijski vojni ujetniki v Srbiji sedaj zaposleni pri gradbi železnice skozi Albanijo do Jadranskega morja.

Boji s Črnogorci.

Izhodno od Trebinja v Hercegovini so Črnogorci v zadnjem času večkrat napadli naše postojanke, in sicer večinoma po noči. Taki napadi so bili dne 6., 7. in 9. julija, a so bili vsi odbiti. Naš artilerijski ogenj je črnogorske postojanke zelo opustošil. Naš zrakoplovec je izsledil skrite črnogorske postojanke in metał na nje bombe.

Boji v Južni Afriki.

Boji nemških čet, ki so, dasi maloštevilne, vendar dosedaj branile nemške naselbine v Južni Afriki, so se udale angleškim južnoafriškim četam. Na potek svetovne vojske ne bo ta degodek niti najmanj uplival.

Anglikanski škof prosi papeža za mirovno posredovanje.

Iz Budimpešte se poroča, da je zaprosil anglikanski škof Wilhelm papeža, da naj posreduje za mir.

Svedske žene za mir.

Švedskemu notranjemu ministru je izročilo 91 tisoč švedskih žen prošnjo, da naj posreduje švedska vlada za mir.

Kanonik Jakob Kavčič.

Maribor, 8. julija 1915.

Pretrajljiva vest je danes došla v Maribor. Umrl je v Gradcu v bolnišnici usmiljenih bratov prečast. g. kanonik Jakob Kavčič. Že dolgo časa smo s strahom pričakovali tega poročila, kajti vedeli smo, da je preblagi gospod kanonik smrtno nevarno bolan. Ker je bil pokojnik v Mariboru obče znan in v vseh slojih zelo priljubljen, je bila žalost, posebno v njegovih prijateljskih krogih, velika in odkritosrčna.

Iz življenja nepozabljivega pokojnika naj pojasnijo sledeči podatki dobo njegovega skromnega, a velezasluznega življenja.

Rojen je bil rajni g. Jakob Kavčič 14. majnika 1862 pri Sv. Petru pri Račgoni. Po odlično dovršeni ljudski šoli v Gornji Račgoni je šel na gimnazijo v Maribor. Kot četrtošolec je bil l. 1878 sprejet med prvimi gojenci v dijaško semenišče, kjer je bil uzor marljivosti in vzglednega vedenja. Po maturi je šel v bogoslovje, kjer je nadaljeval svoje neumorne študije in hrepenenje po npravi popolnosti. V 3. letniku je bil duhovnikom posvečen, 18. julija 1885. Naslednje leto, po končanih bogoslovskih naukah, je bil poslan kot kaplan v Ribnico na Pohorju, kjer je služboval dve leti. Potem je prišel kot kaplan l. 1888 k sv. Magdaleni v Maribor. Že prihodnje leto 1889 je bil imenovan kornim vikarjem pri stolnici v Mariboru, katero službo je opravljal do 14. aprila 1893. Nekaj nad eno leto je bil pozneje stolni kaplan. 14. avgusta 1894 je bil imenovan veroučiteljem na slovenskih paralelkah c. kr. gimnazije v Mariboru. Po ustanovitvi ženskega učiteljišča pri č. šolskih sestrah v Mariboru je bil imenovan veroučiteljem tudi na tem zavodu. 31. avgusta 1909 je bil imenovan kanonikom kn.-šk. lavantinskega kapitelja v Mariboru.

Prerano, ah, mnogo prerano umrl gospod kanonik je bil izrazit, vrlo plemeniti značaj. Kot duhovnik je bil povsod vstrajno marljiv, apostolsko goreč delavec v vinogradu Gospodovem. Mnogo solz bove te dni teklo v prijazni Ribnici na Pohorju, kjer je bil skrajno priljubljen. Iz poznejšega življenja je posebno omeniti njegovo veliko ljubezen in neomajeno požrtvovalnost do ubogih slovenskih dijakov. Bil je namreč dolgo vrsto let blagajnik dijaške kuhinje v

Priprave za nove boje.

Zadnje dni na celi bojni črti mir. — Med Vislo in Lublin prihajajo ruske rezerve. — Tudi v Besarabiji zbirajo Rusi nove čete.

Maribor, 14. julija.

Ko so naše čete pod poveljstvom nadvojvode Jožef Ferdinanda zavzele mesto Krasnik, se niso ustavile, ampak prodirale ob česti Krasnik-Lublin naprej proti Lublinu. Toda Rusi so med tem zbrali proti nam velike rezerve ter so naše prednje čete ljuto napadli. Glavna naša moč je stala močno utrjena na višinah severno od Krasnika. Prednje čete so se ruski premoči umaknile ter se združile z glavno našo močjo. Rusi so tudi tukaj poskusili svojo srečo, a so bili odbiti. Krasnik in višine severno od Krasnika so trdno v naših rokah. Vsled neuspehov so tudi Rusi ustavili napade in sedaj je na naši in na ruski strani mir.

Naše čete imajo dovolj dela, da uredijo in pripravijo vse za nadaljno prodiranje in napadanje. Od 1. maja so neprestano prodirale in marsikaj je treba sedaj izpolniti. Z našim prodiranjem se je tudi podaljšala dovozna četa za strelivo, živež in obleko tudi v tem oziru, da se zagotovi in izpolni nagli dovoz, je treba veliko dela. Pomisliti moramo, da naše čete stojijo sedaj v neposredni bližini velikih ruskih trdnjav Ivangorod, Lublin, Holm in da je za zavzetje trdnjav treba armado urediti in zadovoljiti do zadnjega gumba.

Ob Bugu, Zloti Lipi in ob Dnjestru vlada vobče mir. Naši so se zakopali ter se po načrtih svojih poveljnikov pripravljajo, da onemogočijo vsak sovražni uspeh.

Kajpada se tudi Rusi skrbno pripravljajo. V Besarabiji, odkoder prihajajo ruski sunki v našo fronto ob Dnjestru, se zbirajo močne rezervne čete. V ozemlje med Vislo in Bug pa je baje došlo 300.000 svežih ruskih rezerv. Pričakovati nam je torej kmalu novih srditih bojev.

Boji okoli Krasnika.

Iz vojnega poročevalskega štana se poroča: Z močnimi silami severno od Krasnika proti našim pro-

dirajočim četam izvedeni ruski protinapad, kakor se zdi, ni opravičil ruskih pričakovanj. Naše čete so se le nekoliko umaknile in tako zavrtnale bojno črto. Če bodo sedaj, ko ruski napadi ponehavajo, napravili svoj prodiralni poskus, ali če se jim kljub njihovim močnim rezervam ne bo posrečilo izvesti močnih protisunkov, se bo kmalu pokazalo. Vsekako so avstrijske čete svojo namero, da drže višine pri Krasniku kot kritje dosežanih pridobitev mogle rešiti tako, da nadaljni razvoj akcije kljub velikim ruskim silam ne more biti dvomljiv.

Ruske nove rezerve.

„Tagesanzeiger“ v Curihu poroča: Splošni položaj na gališko-poljskem bojišču sicer še ni odločen, ampak o tem ni dvomiti, da bo izid za Avstrijo in Nemčijo srečen. Rusi so pripeljali za ta brezupni boj 300.000 mož rezerve. Poročila iz ruskih virov preko Pariza jasno kažejo, da pripravljajo francosko in rusko javnost na obleganje Varšave in Ivangoroda.

Ruski odpor.

Francoski listi pričakujejo velik ruski odpor na črti Visla-Bug. Velikemu knezu Nikolaju Nikolajeviču je bilo dano od 1. junija osem tednov časa, da organizira odpor. Od tega je odvisna odločitev za rusko armado v letošnjem letu.

1600 km dolga fronta.

Naša fronta nasproti Rusom sega od mesta Šavli na severnem Ruskem do mesta Zalesčiki v Bukovini ter je dolga 1600 km; če računamo po dva vojaka na meter, bi bilo za obrambo te ogromne črte potrebnih 3.200.000 mož. Če se potisne Ruse iz Rusko-Poljske, se bojna črta za nas tako ugodno izravnata, da bi bila fronta komaj kakih 400 km dolga, tako da bi se lahko obilo čet porabilo na drugih važnih bojiščih.

Kolera v ruski vojski.

„Kuryer Lwowski“ poroča, da divja v ruski vojski kolera, ki tudi pozimi ni prenehala. Ker so se zanemarile zdravstvene odredbe, se je sedaj kolera v ruski vojski strašno razširila. Namesto da bi na

Mariboru, v kateri službi je mnogo sra potolažil v veliki sili in mnogo solz otrnil. Do siromakov je imel sploh ganljivo ljubezen. Ves čas v Mariboru je bil delaven ud družbe sv. Vincencija v stolni župniji. Koliko dobrot je storil v tej, za njega posebno ljubi in važni službi, je gotovo častno zapisano v knjigi življenja. Mnogo bolnikov in ubožcev je redno na teden obiskoval ter jim prinašal obleke, jedil ali denarnih podpor. Pri svojih stoterih učencih in učenkah je bil vedno sila priljubljen; vsaj je bil vedno zvest prijatelj, moder učitelj in mnogoterim skrbni krušni oče!

Vsled svojih marljivih in temeljitih študij je bil jako izobražen. Govoril je mnogo jezikov. Njegova dalekosežna potovanja so mu omogočila jasno spoznanje raznovrstnih ljudi in dežel. Prepotoval je Nemško, Francosko, Svico, Laško in Bosno; posebno ponosen pa je bil na svoje trudapolno potovanje v Sv. deželo, v Palestino.

Kdor ga je poznal, ga je moral ljubiti in spoštovati. Njegove lepe lastnosti ostanejo nepozabljive vsakomur. Stanovski, sobratje pa vedo, da je bil mož molitve, ponižnosti in dobrotljivosti. Naravnost občudovanja vredna pa je bila njegova potrpežljivost v njegovi štiriletni, neozdravljivi črevesni bolezni. Trpel je v groznih bolečinah, brez ihtenja in brez solz — kot pravi, krščanski junak!

Mili prijatelj! Nisi dosegel visoke starosti. A nad Teboj se izpolnijo doslovno prelepe besede, sv. pisma: „Consummatus in brevi explevit tempora multa“, kmalu si bil odvet, a izpolnil si dolgo dobo, kajti dopadljiva je bila Bogu Tvoja duša.

Truplo predragega ranjkega je dva dni ležalo v mrtvaški kapelici pri usmiljenih bratih v Gradcu. Zelo ganljivo je bil od tam sprevod, ki je truplo prepeljal na južni kolodvor v Gradcu; ves kapitelj sekovske škofije, mnogo drugih graških duhovnikov in o-bilno število graškega prebivalstva se ga je udeležilo. Sprevod je vodil mariborski g. stolni župnik Fr. Moravec ob asistenci gg. dr. A. Medveda in dr. Fr. Lukmana. Dne 10. julija je došlo truplo v Maribor. Ob ¼4. uri popoldne je bilo prepeljano iz južnega kolodvora v kapiteljsko hišo. Od tam so prenesli zemeljske ostanke v stolno cerkev; sprevod je vodil prevzvišeni knez in škof Nj. Ekscelexca dr. M. Napotnik, ki je opravil tudi v stolnici mrtvaške molitve za pokojnika. Iz stolnice se je pod vodstvom g. ravnatelja dr. Mateka vršil pogreb na novo osrednje pokopališče na Tezni. Dolga je pot na osrednje pokopališče, a ni se zbal ogromna množica zvestih prijateljev in častilcev, ki so hoteli spremiti velečislana g. kanonika k hladnemu grobu. Bilo je slišati mnogo glasnega ihtenja in videti mnogo solz — znamenje neomajene ljubezni do pokojnika. Tam blizu križa na novem pokopališču počiva on, ki smo ga vsi ljubili in spoštovali; spomin njegov in visoko priznanje njegovih vrlin in dobrih del pa ostane vedno med nami.

Uradno določene cene za novo žito.

Z Dunaja se dne 13. julija uradno poroča: V državnem zakoniku in uradni „Wiener Zeit.“ se je danes objavila naredba, po kateri se določijo cene, po katerih se bo novo žito prevzemalo (nakupovalo).

Cene, ki bodo imele svojo veljavo do žetve leta 1916, bodo sledeče: za pšenico in piro 34 K, za rž 28 K, za ječmen, ki se rabi v pivovarnah 28 K, za drugi (krmilni) ječmen 26 K, za oves 26 K. Cene za semensko žito se bodo s posebno odredbo uravnale. Ako se pšenica odvzame po vojno-žitnem prometnem zavodu, njegovem pooblaščenec ali od zavoda najetem mlinu ali skladišču pred 16. septembrom 1915, rž pred 16. avgustom 1915 in oves pred 1. oktobrom, se bo k gorej določenim cenam dal pridatek, kateri bo znašal pri 100 kg: 1. pri pšenici v času do 31. julija 1915 4 K, do 15. avgusta 3 K, do 31. avgusta 2 K in do 15. septembra 1 K; 2. pri rži do 31. julija 2 K, do 15. avgusta 1 K; 3. pri ovsu do 15. sept. 1 K.

Cene, pod katerimi se žito prevzame, veljajo od postaje, kjer se isto naklada. Stroške nakladanja, vožnje do določene postaje, mlinu ali skladišča mora trpeti prodajalec (lastnik žita). Vlada in odredba stopi takoj v veljavo. Vlada je dovolila pridačke k cenam, da bi se tako poljedelci navdušili k hitrejši mlatitvi. Pri pšenici in rži sme biti le dva odstotka dražje.

O cenah moke se je pri posvetovanju, ko so se določile cene za žito, obširno in podrobno posvetovalo. Cene, ki so se sklenile glede moke, vendar niso za stalno določene in se bodo pozneje objavile. Vsekako se v pomirjenje prebivalstva lahko zatrjuje, da bo cena moki, ki jo rabijo širši ljudski krogi, posebno za kruh, zelo znižana. Proti poizkusom, te cene prekoračiti, kar se je žal zadnji čas mnogokje dogodilo, se bo nastopalo z največjo strogostjo.

Kar se tiče bodoče sestave (kakovosti) moke, se lahko že sedaj smatra kot trdno določeno, da bo pri-mešavanje raznih drugih (slabejših) vrst moke v ne-katerih tednih odpravljeno in se bo potem sama ne-mešana zlahka moka spravila v promet. Istotako se bo odslej pri mletju posameznih žitnih vrst pazilo na to, da se otrobi ne bodo mleti k moki in bo tako moka zgubila doseganje močno rujavo barvo.

Naročajte „Slov. Gospodarja“!

Razne novice.

* **Letošnje nove maše novomašnikov lavantinske škofije** se bodo vršile po sledečem redu: Novomašnik Arlič Karol dne 8. avgusta v St. Janžu na Vinski gori; pridigar: Ivan Rotner, duh. svet. in dekan v Skaljah. Novomašnik Guček Karol dne 1. avgusta v Celju (opatijska cerkev sv. Danijela); pridigar: dr. Matija Slavič, prefekt semenišča in prof. bog. v Mariboru. Novomašnik Jarh Konrad dne 25. julija pri Sv. Marjeti pri Rimskih toplicah; pridigar: Josip Potovšek, župnik v Vojniku pri Celju. Novomašnik Jeraj Josip dne 15. avgusta v Rečici; pridigar: Franc Časl, kaplan v Ormožu. Novomašnik Kosi Alojzij 8. avgusta v Ljutomeru; pridigar Marko Tomažič, kn.-šk. duh. svet. in dek. v Kozjem. Novomašnik Krevh Mat. 1. avgusta v Starem trgu; pridigar: Ivan Rotner, duh. svet. in dekan v Skaljah. Novomašnik Krušič Janez dne 25. julija v Mengšu na Kranjskem; pridigar: Franc Eržen, župnik v pok. v Mengšu na Kranjskem. Novomašnik Lendovšek Bogdan dne 24. julija v Makolah; pridigar: Mihael Lendovšek, konz. svet. in župnik v Makolah. Novomašnik Rehar Jožef dne 1. avgusta pri Sv. Martinu v Rožni dolini; pridigar: Franc Smodej, korni vikar in urednik „Mira“ v Celovcu. Novomašnik Safošnik Jakob dne 8. avgusta v Sv. Lovrenču na Dravskem polju; pridigar: Anton Peršuh, kaplan v Dolu pri Hranjniku. Novomašnik Slander Maks dne 8. avgusta v Gomilskem; pridigar: dr. Franc Čukala, župnik v Podklostru na Koroškem. Novomašnik Feliks Vrščič dne 8. avgusta pri Sv. Antonu v Slovenskih goricah; pridigar: Martin Erhatič, kaplan pri Sv. Antonu v Slov. gor. Novomašnik Žmave Jože dne 8. avgusta v Bočeni; pridigar: Franc Sternšek, kaplan pri Sv. Vidu na Planini. Novomašnik Gorogranc Martin v Ponikvi ob juž. žel. Novomašnik Medved Martin dne 1. avgusta v Artičah; pridigar: dr. Anton Medved, duh. svet. in c. kr. gimn. prof. v Mariboru.

* **Mlad doktor.** Na dunajskem vseučilišču promovira doktorjem prava danes nečak stolnega dekana mil. g. J. Majcena, član „Danice“ g. Stanko Majcen, c. kr. namestniški praktikant v Gradcu in zdaj v vojaški službi kot rezervni poročnik.

* **Slovenski duhovnik na Ruskem mašuje in spoveduje ujetnike.** Od Kapele pri Radgoni nam pišejo: Iz ruskega ujetništva iz Skobelova v Turkestanu piše dne 14. sušca Ludvik Zver svoji materi: „S srčnim pozdravom Vam naznanjam, da sem še zdrav, samo vojni ujetnik sem. Tolaži me to, ker nas je par znanih skupaj. Druga ne delamo, kakor uši koljeno. Imeli smo malo snega, pa prmrzlo ni bilo. Zdaj je toplo, kakor pri Vas še poleti malokdaj. Praznike sem imel žalostne. Mislim, da jih še ne bom tako kmalu obhajal doma. Pri sv. maši že nisem bil od Štefanovega, pa takrat samo na pol, ker smo morali brž dalje. Danes sem imel spet srečo. Maševali so nekdanji kaplan kapelski, č. g. Vlada dimir Cepuder. Oni tu spovedujejo Slovence. Pa ne vem, ali so ujeti, ali drugače sem poslani. (Op. poročevalca: Vojni kurat V. C. je tudi ujetnik.) Mi tu malo molimo, vse nas svači, tako, da ne moremo moliti. Zato pa molite Vi doma. Denarja nimam nič. Pa se ne kaže, ga pošiljati. Bom že nekako prestal. Saj menda to ne bo dolgo trajalo, bom ga pa potem doma enkrat pošteno potegnili. Tudi rožički Fricko, pa Dunkeš in Česnikov Lovrenc so ujeti, pa jih še niso pripeljali za nami. Bodite zdravi do svidenja!“ — Ta dopisnica je potrebovala do Kapele 113 dni.

* **Državni in deželni poslanec dr. Ivan Benkovič** nam piše z južnega bojišča: Pošiljam Vam iskrene pozdrave; zroč na vrhove Krna in predgorja, opazujem z ogrožene postaje veličastni topovski dvo-boji. Lah strelja na vse pretege iz vseh topov, pa le redko zadene terno. Učinek večjih topov se opaža s prostim očesom na 12 km daljave. Velikanski stolpi dima se vidijo od daleč. Uro pred nami gori večje selo, pa tudi bližnja cveteča vas je že precej v razsulu. Sovražnik skuša doseči tudi Kolodvor in nas je s par bombončki motil parkrat pri delu, toda pred nami stoječa baterija je sovražno postojanko hitro „pogruntal“ in jo v prah razpršila. Skoro pred očmi sovražnika se promet na kolodvoru nadaljuje, če tudi deloma v območju sovražnega ognja. Dne 2. t. m. je sovražnik vrzel par granat v neposredno bližino za odhod pripravljene sanitetnega vlaka; posledica: le par lukenj med železniškimi tiri in par ubitih šip. Naše postojanke so neomajne, če tudi pače časi po tisoč granat dnevno le na par kilometrov širjave. Željno pričakujemo prihoda domačih čet, ki bodo branile rodno grudo. Sovražnik je spoznal v Slovincih in Hrvatih neprekosljivega protivnika.

* **Slovenec ob vnožju Malega Pala.** Naš rojak črnovojnik Fr. Vogrin nam piše s tirolsko-italijanske meje dne 25. junija: Danes Vam imam čast, spet iz drugega mesta poročati, namreč izpod vnožja Malega Pala, kjer čuvamo obmejni kamen in ga tudi vsak trenotek lahko vidimo. Tukaj si pa ne smete misliti, da bi vrh Malega Pala ne bil naš. Ta važni vrh je naša last, čeravno si Italijani včasih prizadevajo, ga spet nazaj dobiti. Pa naše puške in ročne granate, posebno pa naša izvrstna artilerija, katero moramo pred celim svetom pohvaliti, požene požrešnega Laha zopet nazaj v njegove luknje. Kaj znamenitega se zadnji čas tukaj ni prigodilo. Razun običajnih večernih spopadov ni večjega boja, pač pa se vršijo artilerijski boji vsak dan.

* **Odlikovani pionirji.** Srebrno svetiljo prvega razreda sta dobila pionirja Franc Gologranc in Andrej Premelj; bronasto kolajno pa je dobil Franc Sluga. Odlikovanci so vsi od 3. pionirskega bataljona.

* **Župnik in učitelj kosita.** Župnik v vasi Graš v Tirolah se je zadnje tedne, ko je radi vojske z Italijo zmanjkalo delazmožnih moških, postavil na čelo čvrstih starčkov, fantov in žensk, ki so bile pripravne za kosce in je šel s svojo četo od posestva do posestva pomagat kositi in spravljati seno. Za travnike v ravnini si je g. župnik izposodil stroj za košnjo. Ljudstvo je bilo vsled župnikovega prizadevanja tako navdušeno, da je bila košnja izvanredno hitro opravljena. — Češki učitelj Ivan Benda v Vostrovi je imel v šoli le kratek pouk in je ob lepem vremenu z otroci šel na travnike pomagat spravljati seno. Zjutraj zgodaj se je navadno pridružil koscem in je do časa, ko se je pričel pouk, pridno vlekel koso kakor drugi kosci. Vesele pesmi so se glasile na travniku, kjer je kosil učitelj Benda.

* **Alkohol — morilec!** V Lahoncih sta dne 6. julija šla Rudolf in Jožeta Šef na delo ter vzela seboj svoja otroka, šestletno Ano in petletnega Avgusta ter — pol litra žganja! Da žganje ostane pravilno hladno, sta ga zavarovala v jelsju ob vodi, otroka pa sta bila prosta. Iztaknila sta steklenico ter jo do dna izpraznila. Ana je postala takoj nezavestna, je začela bruhati ter je drugi dan umrla. Alkohol jo je umoril!

* **Štajerčijanski list prenehal.** „Domačin“, ki so ga izdajali kranjski štajerčijanci v Ljubljani, je prenehal izhajati.

* **Veliki dobički železne industrije.** Železna industrijska družba v Pragi, ena največjih v celi državi, izkazuje v prvi polovici letošnjega leta nad 11 milijonov kron čistega dobička in bo izplačevala svojim delničarjem 100 K dividende. Lansko leto je znašala dividenda samo 40 K. V vojskinem času cvete tovarnarjem železja in orožja zlata pšenica.

* **36.000 kg mesa uničenega.** V Dravski dolini je nastalo nemalo razburjenje, ko se je izvedelo, da so v Gradcu zaprli usnarja in posestnika Wrentschurja iz Marenberga, kateri je tržil z živino in z mesom ter je z istim zalagal vojaštvo. Kakor nemški listi poročajo, je posebna komisija odredila, da je v Mariboru moral konjederec zakopati v zemljo 10.000 kg mesa, katerega je Wrentschur prodal vojaštvu. V Gradcu pa je bilo zakopanega v zemljo 26.000 kg mesa, ki je že bilo napol gnilo in seveda ni bilo več v žitno. Preiskava je baje dognala, da je Wrentschur nakupoval živino za vojaštvo z velikim dobičkom in da je na Dunaj pošiljal manjvredno živino za drag denar. — Govori se tudi, da je jveč kmetov, pri katerih je Wrentschur nakupoval živino, hudo oškodovanih.

* **Živinski potni listi za živino, nakupljeno za vojaštvo.** Mariborsko okrajno glavarstvo je izdalo na župane sledeče navdilo: Zaznalo se je, da niso živinske potne liste v vojaške namene nakupljene živine v mnogih slučajih odvzeli vojaški nakupovalci ali prejemniki živinčet, temveč jih pustili v rokah prodajalca živine. Občinskim predstojništvom se naroča, da takoj odvzamejo in semkaj predložijo vse od posestnikov obdržane živinske potne liste za živinčeta, ki so se prodala vojaškemu erarju.

* **Vojaški konji za spravljanje žetve.** Graško vojaško poveljstvo je naznanilo namestniki, da je vojaška uprava pripravljena, v prostoru 100 kilometrov okrog Lipnice, dati kmetom, ki jim pri spravljanju žetve primanjkuje vprežne živine, zastoj na razpolago vojaške konje, če treba z vprego in vozniki vred. Zeli se le, da se vozniki in konji pri kmetih prehranjajo. Prošnje se vlagajo pri okrajnem glavarstvu, v katerem se nahaja posestnik-prosilec.

Prošnje za vojaško vprego lahko vlagajo tudi posestniki Slovenskih goric.

* **7000 jajc zaplenjenih.** V Aradu na Ogrskem je zaplenila tamošnja policija 7000 jajc, ker se je lastnik branil prodati jajca za ondotno prebivalstvo. Bila so namreč namenjena za izvoz v tujezemstvo. Lastnik je dobil za zaplenjena jajca postavno določeno ceno.

* **Vinogradi.** Kjer so zamudili pravočasno škropljenje, se je peronospora pokazala že izvanredno močno. V suhih legah pa nastopa grozdna plesnoba. V zdravih vinogradih je grozdje izvanredno lepo razaito.

* **Tržne cene v Gradcu.** Debeli voli 270 do 288 K, srednje debeli 240 do 268 K, suhi 216 do 236 K; debele krave 216 do 252 K, srednje debele 160 do 212 na 200 do 268 K; teleta 260 do 280 K, izjemoma 290 do 300 K; mlade svinje 380 do 390 K, debele svinje 384 do 390 K, srednje debele — do — K, mesne svinje 364 do 380 K; ovce 180 do 210 K. (Pri goveji živini veljajo cene za 100 kg žive teže, pri teletih, svinjah in ovcah za 100 kg mrtve teže.) Seno 100 kg: sladku 9 do 10.50 K, kislo 8.— do 9.—, slama 6.— do 8.— K; pšenica 41.50, rž 33.50, ječmen 30.80, koruza 40, kroso 50 K, oves 27.30 K, ajde 60 K, fižol 90 do 100 K, grašica 180 K do 200 K, leča 200 K, proseno pšeno 120 do 144 K, pšenčni zdrob 120 K, koruzni zdrob 84 do 88 K, ržena moka ... K, pšenčna moka št. 0 do K, št. 4 ... do ... K, št. 6 (črna) ... do ... K (100 kg). Tajca komad 13 do 16 v, krompir 20 do 40 v 1 1 kg, mleko 32 do 35 v liter.

* **Obletnica slamnika.** Prvi slamniki je djal na glavo nemški cesar Oton Veliki leta 946, ko je šel s svojimi vojniki na vojsko zoper francosko kraljico Gerbergo. Od tistega časa je torej ravno 969 let, odkar so prišli slamniki v veljavo.

* **Vremensko preročevanje za prihodnji teden.** Za Stajersko, Koroško in Kranjsko se preročuje v o prihodnjem tednu lepo, toplo in jasno vreme.

* **Nove vladne odredbe.** Kakor se z Dunaja poroča, namerava vlada tudi vse stročnice (fižol, grah, bob, lečo itd.) zapleniti in postavno urediti uporabo in prodajo teh pridelkov. Tudi uporaba krompirja in živinskih krmil se namerava urediti. Do danes še tozadnje uradne odredbe niso izdane.

* **Za one, ki pridržujejo drobiž.** V Osijeku (Slavonija) je gostilničar Janez Hefler („Pri zlatem volu“) spravil drobiž. Napravili so preiskavo ter zasledili 5265 kron srebrnega denarja in drugega drobiža. Vlada je odredila, da pripade polovica tega denarja državi.

* **Kolera v Ljubljani.** V Ljubljani so pretekli teden umrli 4 vojaki na kolero. Med temi je tudi, kakor poroča „Slovenec“, 29letni deželni brambovec-pešec Alojzij Maulo (Mauko?) iz Ljutomerske okolice.

* **Strela ubila staro mater, mater in vnukinjo.** Pred nekaterimi dnevi je pridrela čez okraj Rovesinje srdita nevihta. Tri kmetice, ki so delale na polju — stara mati, hči in vnukinja — so zbežale: takoj pod veliko drevo. Komaj so prihiteli k debelu, ko je že švignila strela v drevo in je vse tri ubila. Čez nekaj časa so drugi ljudje našli mater in hčer nezavestni pod drevesom, vnukinja pa je bila ubita.

* **Strela ubila 9 krav.** Pri Judenburgu na Zg. Štajerskem je dne 6. julija ubila strela na paši devet krav. Vsaka krava je bila vredna 1000 K.

* **Maribor.** V nedeljo dne 11. julija je umrl upokojeni nadrevident južne železnice Dragotin Hren, star 71 let. Rajni je bil imejatelj kolajne za 40letno zvesto službovanje. Pogreb se je vršil v torek popoldne. N. v m. p.!

* **Maribor.** Umrli je v deželni bolnišnici ključavničarski mojster Karol Sinkovič, kateri se je pred 1 tednom na lajtersperški cesti z avtomobilom hudo ponesrečil.

* **Hoče.** V nedeljo, dne 18. julija, pride g. nadrevizor Vladimir Pušenjak iz Maribora k nam. Govoril bo po ranem sv. opraviilu pri načelniku Novaku o gospodarstvu in združništvu. Može, pridite! Tudi kmet se naj vedno uči in izobražuje. Ob enem bo občni zbor naše posojilnice.

* **Hoče.** Poljsko delo se opravlja redno in tudi o pravem času. Na travnikih so pridno pomagali vojaki. Vse blago na polju prav lepo kaže, — hvala Bogu!

* **Hoče.** Učitelji in stariši smo g. Pfeiferju zelo hvaležni, ker je pripustil en del tovarne za šolo. Naše šolske poslopje se rabi v vojaške namene.

* **Slamen pri Selnici ob Savi.** Janez Urbas, sin veleposestnika Blaža Urbas, je pretekli četrtek dne 8. julija v očetovem lovu zjutraj med 1. in 2. uro ustrelil jelena, ki je bil težak nad 170 kg. Imel je dvanajstero rogljev (dvanajsternik), kar je za naše kraje nekaj izvanrednega. Jelen je bil star 6 do 7 let.

* **Jarenina.** Vrli Jareninčani so prav pridno na delu za naše ranjene vojakke. Jareninske občine so odposlale znatne zneske na avstr. Rudeči križ. Krajni šolski svet je dovolil 300 K za volno, iz katere so učence napelke obilo zimskih potrebščin za vojakke. Učiteljstvo daruje za mesec in osebo po 2 K v dobrodelne vojne namene. Osnoval se je damski odbor za narejanje perila za vojaške bolnišnice. Nabralo se je 250 K; učenke, učiteljice in druge dame so prav pridno na delu. Dopršeno je že lepo število potrebščin za ranjence. V nedeljo dne 4. julija t. l. so bile v šoli razstavljene. Posebno marljivo so sodelovale gospa Ana in Terezija Ornik, učiteljica Pavla Miklavca in Alojzija Lorber, gospa Ana Šupan in nadučiteljica soproga učiteljica Frančiška Conč.

* **St. Ilj v Slov. goricah.** Občina Ceršak je dobila uradno obvestilo, da je Peter Niederl, mlad oženjen posestnik v šentiljski občini, vendarle padel na severnem bojišču. Bil je vrl mož.

* **St. Ilj v Slov. goricah.** Jareninčan, četovodja Franc Šparl, piše dne 29. junija svojemu bratu-bogostrovcu, da je dne 24. junija padel na bojišču ob Dnestru pešec Vincenc Šnidarko, tukajšnji rojak. Padl počiva tik farne cerkvice v vasi Prečerno ob Dnestru. Dne 29. junija je Šparl s tovariši obiskal njegov grob; polk je imel v cerkvi sv. mašo. Tudi Pešl, ki je služil pri Šparlovih, je prišel ob Dnestr. Dodeljen je oddelku strojnih pušk. Pravijo, da se bodo naši fantje peljali na jug, vendar še to ni gotovo.

* **Sv. Jakob v Slov. gor.** Jožef Černec pri domobranskem pešpolku št. ... se je dne 17. avgusta 1914 odpeljal iz Maribora na severno bojišče. Do 20. junija ni bilo nobenega pisma od njega. Dne 20. junija pa je prišel mrtvaški list, ki pravi, da je že dne 9. septembra 1914 pri Grodeku padel. Bil je v okolici največji in najmočnejši mladenič, star 26 let. Bil je priden in miroljuben. Bog mu boji milostljiv. Naj mu bo tuja zemlja lahka!

* **Sv. Rupert v Slov. goricah.** Iz ruskega ujetništva se je po devetih mesecih oglašil Feliks Dokl in piše svoji ženi, da je popolnoma zdrav in se nanaja v mestu Skotovo. Pismo je datirano od dne 26. februarja in je došlo v roke njegovi ženi dne 1. junija.

* **Sv. Andraž v Slov. gor.** Dne 15. sušca t. l. je šel 20letni mladenič Ignacij Zorko, sin Petra Zorko, posestnika v Drebetincih, kot novinec-črnovojnik k vojakom. Prideljen je bil k pešpolku št. 58. Dne 29. maja je prišel pred Przemysl v Galiciji v bitko. Ignacij je bil priden, pošten, delaven, ponižen in prijazen fant, zato ga je tudi vse spoštovalo in ljubilo. Pisal je večkrat domov staršem in drugim, vselej je pristavil: „Zadnji pozdrav!“ Dne 4. junija je pisal zadnjikrat. Dne 27. junija m. m. pa so njegovi stari-

ši dobili iz severnega bojišča žalostno poročilo, ki ga je pisal tovariš Jakob Friedauer dne 8. junija, da je sin Ignacij Zorko po zavzetju Przemysla pri prodiranju v rojnih vrstah od sovražne krogle v glavo zadet se mrtve zgrudil. Blagi sin domovine! Daroval si v najlepšem cvetu mladosti svojo blago kri in življenje na bojnem polju za cesarja in domovino. Padli je rad prejel sv. zakramente in tudi pisal: „Cesarsko zapoved moramo izpolniti ter dati cesarju, kar je cesarjevega in Bogu kar je božjega, pripravljen sem dati življenje za cesarja in domovino. Sicer pa naj bo, kakor bo božja volja.“ In umrl je na bojišču časti in slave. Naj v miru počiva, duša pa naj sveti raj uživa!

* **Ljutomer.** Vprašajo nas: Kdo bo moral žito, ki ga kupi vojno-žitni prometni zavod, oziroma njegovi komisijonarji, voziti v določena skladišča? Kmetje nimajo večkrat potrebne živine in večkrat tudi ne časa. Odgovor: Žito si bo moral spraviti glasom pravi za podružnice žitnih zavodov komisijonar oziroma prometni zavod sam. Ako kmet pelje, lahko zahteva od komisarja odškodnino.

* **Sv. Tomaž pri Ormožu.** Velika nesreča se je zgodila dne 12. junija zvečer. Marija Simončič je po svojih večernih opravkih pisala svojemu možu na bojno polje, pisala je do 12. ure ponoči in se potem podala k počitku. K nesreči pa je djala svetilko na peč, kjer se je užgala in razpočila. Petrolej se je vnel in se razškrpil na vse strani. Užgala se je postelja, ki je bila poleg peči. V postelji sta spala 2 triletna otroka, katerima se je obleka užgala. Mati je hitela brati otroka in se je pri tem tudi njej vnela obleka tako, da ji je vsa zgorela. Ko je vse pogasila, je klicala sosede na pomoč. Ko so prišli sosede, so jo našli sedeti ob pragu čisto obžgano in brez obleke. Na rokah je držala triletnega sinčka. Oba sta bila grozno opečena. Spravili so jo hitro v drugo posteljo in hiteli po duhovnika. Bila je sprevidena s sv. zakramenti ob 4. uri zjutraj. Vedno je klicala: Jezus, Marija, na pomoč! Rekla je tudi: „O ljubi in zlati mož! Ne bova se videla nikoli več na tem svetu.“ Najmanjšega otroka je izročila svoji sestri. Umrli je dne 13. junija ob 8. uri, in sicer pri popolni zavesti. Čez dva dni po njeni smrti je umrl tudi otrok v groznih bolečinah. Klical je mater na pomoč, naj bi mu dala piti. Pa mati je bila na mrtvaškem odru, oče pa od cele grozne nesreče nič ne ve, ker je na italijanskem bojišču. Otroci so bili izročeni v roke dobrih sosedov. Ta dogodek je bil grozen in žalosten. Vsakega človeka, kateri je videl in slišal o tem strašnem prizoru, je groza pretresla. Blagi materi in otrokom želimo mirno spanje in vstajenje nad zvezdami. Tebi pa, dobri mož, dal Bog tolažbo in moč, da boš mogel prenesti to grozno novico.

* **Ptujski okraj.** Vprašajo nas: Novo žito bi rad dal v mlin. Ker pa je vse žito zaplenjeno, si ne vem pomagati. Kaj naj storim? Odgovor: Najprej vam moramo očitati, da zadnjega „Gospodarja“ niste pozorno brali. Tam notri stoji, da med drugim tudi žito, ki se potrebuje za preživljanje družine, vstevši tiste delavce in nastavlence, ki jim gre prosta hrana ali katerim se plačuje za žitom, mliniskimi izdelki, in krušno moko, ni zaseženo. In sicer smete od 1. julija do 1. septembra na dan za vsako osebo, ki ima opravilo pri žetvi ali setvi, 500 gramov žita ali 400 gr. moke, za vsako drugo osebo, ki je pri težkem delu, 400 gramov žita, oziroma 320 gramov moke, uporabiti. Za eno osebo smete torej dati sedaj (do 1. septembra) na mlin 30 kg žita, za dve osebi 60 kg itd.

* **Prvenec pri Ptuju.** Mirno in v zastopnosti sta živela dva brata — stara samca — Jožef in Filip Pukšič, in ravno tako jih je tudi smrt pobrala — Jožefu dne 5. julija in Filipu dne 8. julija, tako, da bosta tudi drug poleg drugega na mirodvoru počivala. Naj jima bo zemlja lahka!

* **Sv. Marko niže Ptuja.** Naš prijatelj Tomaž Glazar nam piše 27. junija: Na severnem bojišču je padel dne 12. junija blizu Dnestra slovenski junak Marko Janžekovič, četovodja 4. stotnije 87. pešpolka, doma iz Stojne pri Sv. Marku niže Ptuja. Bil je že od začetka v vojni in se je udeležil vseh bojev, v katerih se je bojeval 87. pešpolk, ter je bil odlikovan s srebrno hrabrostno svetinjo. Bil je mirna, blaga duša, zato so ga spoštovali in ljubili podložni, katerih ni nikoli mučil. Krogla mu je šla skozi trebuh. Janžekovič je bil svoj čas 4 leta na sadjarski in vinarski šoli v Mariboru. Dragi Marko, počivaj v miru deleč od valov zelene Drave in duša tvoja naj uživa zaslužen pokoj nad zvezdami!

* **Sv. Lovrenc na Dravskem polju.** Naša Dekliška Zveza je imela dne 27. junija svoj shod. Članice Dekliške Zveze so uprivorile v čast presv. Srca Jezusovemu ganljiv prizor, ki je bil prav primeren sedanjemu vojskinemu času. Presv. Srce Jezusovo bi nam naj izprosilo kmalu zaželeni mir. Nato je govorila predsednica, deklamirala pa so članice Marija Predikaka in Terezija Valentin. Tudi pevke niso hotele zaostati. Da je bila slavnost lepša, so nam zapela par mičnih pesmi. Gospod duhovni voditelj se je potem zahvalil za prireditev in nam dal mnogo potrebnih in koristnih naukov. Dasiravno se delovanje naše Dekliške Zveze ovira na vseh krajih, vendar hočemo mladenke ostati vsaj v duhu njene zveste članice in ko bodo prišli zopet boljši časi, s podvojeno močjo delovati za blagor naše domovine.

* **Majšperg.** Dne 7. julija smo nesli k večnemu počitku Jakoba Sagadina na Sesterzah. Bil je sicer tihi in ponižen, a kadar se je šlo za katoliško-narodno stvar, takrat je stal kakor skala v morju za svoje katoliško-narodno prepričanje. Že v času, ko smo Slovenci na narodnem polju še ledino orali, za to svoje prepričanje je delal veliko let kot uč. občinskega in drugih zastopov. V tem duhu je vzgojil svojega sina, ki sedaj njegovo delo nadaljuje; v tem duhu je deloval tudi njegov prezgodaj umrli zet Simon

Mesarič. Pokoj tedaj in blag spomin njemu, nam pa dal Bog obilo takih mož, ki bi jih tako zelo potrebovali!

* **Pragersko.** Na postaji Pragersko je bil povozen ogrski sprevoznik Verebely. Lokomotiva mu je odtrgala obe nogi; umrl je kmalu po nesreči.

* **Zalec.** Vposlalo se nam je vprašanje: Prijatelj hoče od mene kupiti gozd. Da bi bile pristojbine zanj manjše, me nagovarja, naj mu gozd prodam za par sto kron, drugo svoto, ki gre v tisoče, pa mi da za drevesa v gozdu. Kaj naj storim? Odgovor: To bi bila goljufija, zaradi katere bi bili tudi kaznovani, ako se zanj izve. Ako si nočete obtežiti vesti, da ste goljuf, idite pošteno pot ter storite, kar je prav pred Bogom in pred ljudmi. Pozdravljeni!

* **Braslovče.** Občinski lov v Braslovčah se, kakor poroča „Slov. Narod“, vsled smrti namernika od da na javni dražbi dne 20. julija (ob 10. uri dopoldne v občinski pisarni v Braslovčah) za dobo do 30. junija 1918.

* **Kostrivnica.** Umrli je dne 14. junija v deželni bolnici v Ljubljani po dolgi mučni bolezni, previdena s sv. zakramenti, gđ. Amalija Podpečan, učiteljica na tukajšnji šoli. N. v m. p.!

* **Prevorje.** Prejšnji teden smo pokopali na Prevorju posestnika Grahar Jožefa. Rojen l. 1841 v Št. Pavlu v Savinjski dolini preselil se je pred 8. leti s svojo družino k nam na Prevorje, kjer si je kot značajen mož pridobil srca vseh, ki so z njim občevali. Bil je odločen in zaveđen katoličan in narodnjak, ki svojega versko-narodnega prepričanja nikdar ni zatajil, temveč ga je očitno kazal posebno za časa volitev, ko ni le sam izvrševal svoje narodne dolžnosti, marveč, kakor izvemo, tudi druge navduševal in pridobil za pristaše krščansko-narodne stranke. Svoje navdušenje in prepričanje je zajemal iz dobrih knjig in časnikov. Bil je ud Mohorjeve družbe 45 let, „Slovenskega Gospodarja“ pa je imel vedno naročenega, odkar je začel list izhajati. Zanimivo je bilo poslušati, kadar je svežega spomina pripovedoval, kako je med svetom; prepotoval je poleg slovenskih pokrajin tudi Tirolsko, severno Italijo, Hrvaško, Bosno. Dostikrat je proti nasprotnikom uspešno branil verske in narodne pravice. Bodi mu prevorska zemlja lahka!

Zadnja poročila došla v četrtek, 15. julija. Najnovejše avstrijsko uradno poročilo.

Uradno se razglaša:

Dunaj, 14. julija.

Rusko bojišče.

Splošni položaj je nespremenjen.

Italijansko bojišče.

Razven artilerijskih bojev in manjših prask se ni na južno-zahodnem bojišču pripetilo nič bistvenega.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, podmaršal.

Naši sestrelili francoski zrakov.

Iz Budimpešte se poroča, da so pri Novem Sadu ob Donavi naši vojaki sestrelili francoski zrakov, ki je priplul iz Srbije, Zrakoplovca so naši ujeli.

Avstrija svari Ameriko.

Severoameriški dobičkalci | tovarnarji orožja in streliva pošiljajo zadnji čas pod tiho zaščito svoje vlade velike množine orožja in streliva našim sovražnikom: Franciji, Angliji, Rusiji in Italiji. Nemčija je že pred časom na prijazni način opozorila vlado Severne Amerike, da pošiljanje takih predmetov našim sovražnikom ne odgovarja proglašeni nepristranosti Združenih držav Severne Amerike. Ker še Amerikanci kljub temu opominu dan za dnevom pošiljajo svoje strelivo in orožje v Evropo in s tem ojačujejo naše sovražnike, je dne 14. julija naš zunanji minister izročil poslaniku Združenih držav na Dunaju spomenico, v kateri naša vlada prijateljsko opozarja Severno Ameriko, da početje ameriških tovarnarjev ne odgovarja obljubljeni nepristranosti Severne Amerike in naj potrebno ukrepe, da se nepristranost ne bo več kršila.

Uspehi Nemcev v Argonih.

V Argonih (v severno-izhodni Franciji) so Nemci zadnje dni z napadi zavzeli francosko črto v širokosti 1000 metrov. Pri mestu Bourneville so nemške čete zavzele francosko višinsko postojanko v širokosti enega kilometra in v dolgosti treh kilometrov. — Zavzele so tudi važno višino Fille Morte. — Ujetih je bilo neranjenih 2581 Francozov, 51 častnikov ter 400 ranjenih Francozov, več topov in nekaj strojnih pušk.

„Sin, na Boga nikdar ne pozabi.“

Franc Bečan, gozdarski praktikant v Oplotnici, ki se je boril kot vojak lovškega bataljona št. na severnem bojišču, nam piše:

Spominjam se, ko sem pred tremi meseci dal dragim starišem slovo, kako so mi mati nekako s povzdignjenim glasom rekli: „Sin, na Boga ne pozabi!“ Se sedaj slišim ta glas in ta glas sem slišal tudi v vojski, ko so topovi grmeli in krogle švigale. In ta glas mi je bil povod, da nisem na Boga nikoli pozabil. Prepričan sem, da bi mogoče že davno ležal v gališki zemlji, ko bi ne bil pod božjim varstvom. Vsako jutro priporočim se božjemu varstvu in potem grem neustrašeno v boj. Tako sem šel v boj tudi dne 13. junija, ko je imel naš bataljon na drugi strani reke Dnjestr strahovit boj. Že prejšnja dva dneva smo imeli spopade s sovražnikom, toda skoro odločilen dan za naš bataljon je bil 13. junij.

Solnce je ravno izhajalo, ko smo dobili povelje za napad na sovražnika. Nasadili smo bajonete ter smo šli v rojni vrsti naravnost proti sovražniku. Rusi so začeli na nas streljati, da so padale krogle kot toča. Toda mi ne zmenec se za to, smo drveli naprej. Med potjo je seveda tu in tam padel kakšen vojak, toda mi smo šli vedno naprej. Skrčili smo se, da smo napravili manjšo skupino in tako so ruske svinčenke živžgale nad našimi glavami. Na dvajset korakov pred sovražnikom smo popadali na tla in sedaj smo začeli tudi mi streljati. Ta čas je začelo tako grmeti iz topov in pušk, kot bi se svet podiral. Naš voj je ležal v žitu in tako smo bili vsaj nekoliko kriti.

Na moji desni strani je bil vojak zadet v desni lačet. Prosil me je za božjo voljo, naj ga obvežem. Imel je že grozno rano od dum-dum-krogle. Z veseljem sem storil to delo usmiljenja, dasiravno sem bil sam v veliki nevarnosti. Ravno ta čas, ko sem ga obvezoval, zadene krogle vojaka na moji levi strani. Zakričal je: Jezus, Jezus, zatrepetal z nogami, stisnil zobe, zaobrnil oči in bil je — mrlič. Kam je bil zadet, ne vem. V tem pride povelje „hura“ in mi, zvesti prisegi, smo vstali in naskočili sovražnika.

To je bilo klanje! In čudo! Se le sedaj smo videli, da je Rusov mnogo več kot nas. Pride povelje „nazaj!“ in mi, kolikor nas je ostalo, smo s krvavimi bajonetami sledili našim predpostavljanim. In ravno sedaj se je pokazalo, da, kadar je sila največja, je božja pomoč najbližja. Prišlo nam je na pomoč nekaj rezerve in mi smo se z isto obrnili ter tako srečno pregnali sovražnika. Ko so Rusi odšli, smo videli, koliko izgub so imeli. Vse polno mrličev je ležalo naokrog. In tako je minil ta nesrečni dan, ki je zahteval toliko človeških žrtev.

O, kako se moram zahvaliti Bogu, da sem odnesel zdravo kožo. Glasu materinega pa: „Sin, na Boga nikdar ne pozabi!“ se hočem vedno držati. O priložnosti Vam zopet pišem. Naš bataljon je sedaj prestavljen na južno bojišče.

Kako sem bil rešen ruskega ujetništva.

Ivan Ulčnik, doma iz Draževasi pri Konjicah, piše s severnega bojišča:

Nekoč grem na patroljo kakih sto korakov od sovražnika. Pred seboj zapazim, ko sem vodil patroljo, ob 1. uri ponoči nekaj migljati. Takoj namignem tovarišem, naj dobro pazijo, ako se nam začne sovražnik približevati. Rusi takoj zginajo pod sneg. Jaz zapovem „Naprej!“ Toda prišli smo do vode, ki je pa bila nekoliko zamrznjena. Mi jo udarimo kar čez in začnemo „jurišati“ nad sovražnika. Bilo je pa sovražnika mnogo več kot nas. Mislim, da smo vsi izgubljeni. Toda slovenska kri ne omaga! Pobili smo jih in tako premagali mnogo večjo rusko četo. Kar jih nismo z bajoneti prebodli, smo jih s puškinimi kopiti potolkli.

Le malo jih je zdravih pete odneslo. Vzeli smo jim tudi eno strojno puško in mnogo streliva. Ta boj je trajal eno uro. Od naše patrolje so bili hvala Bogu samo 3 ranjeni, 2 težko in 1 lahko. Po tem boju smo bili slovesno pohvaljeni od g. majorja in jaz sem dobil hrabrostno svetinjo. Tako in enako je tukaj večkrat.

Pozneje je bil naš oddelek prestavljen iz Karpotov v Izhodno Galicijo. Dne 3. junija t. l. smo bili v hudem boju pri reki Prut. Dobili smo povelje, sovruga pognali čez reko, katere je bila jako velika. V tem boju sem bil dva dni, potem sem bil ranjen v levo nogo in sem obležal. Tačas so se morali naši nekoliko umakniti. Jaz pa sem ostal med mrtvimi tovariši. Takoj pridejo ruski vojaki in ko vidijo, da še živim, pomeri hitro eden, da bi me ustrelil, toda jaz maham z belo cunj v znamenje, da se udam. Nato mi je prizanesel. Ko pridejo do mene, vzamejo mi vse, kar sem imel, ter mi obvežejo rano. Ker nisem mogel hoditi, so me pustili in šli naprej. Seveda sem mislil, da sem že ruski ujetnik, toda Bog je hotel drugače. Kmalu se je bojna sreča zopet obrnila in pridrveli so zopet Rusi mimo in kar naprej, naši pa za njimi. Bil sem rešen. Kako se je dalje godilo, ne vem, ker sem se kmalu potem odpeljal v bolnišnico. Upam, da bom kmalu zopet ozdravel in šel nazaj na bojišče braniti svojo ljubo domovino, ne proti Rusu, ampak proti ošabnemu Italijanu. Gotovo bo tudi on dobil svoje plačilo.

Pogrešane družine in osebe s Primorskega.

Mnogo družin z Goriškega, Tržaškega in Istre, ki so radi vojnih dogodkov morale zapustiti svojo domacijo, se je razgubilo na vse strani. Mnogo mož ne ve, kje se nahajajo žene z otroci z drugimi sorodniki in nasprotno. Da razpršene slovenske družine dobijo zopet medsebojni stik, objavljamo sedanjo stanovniško naslednjih Slovencev iz Primorske:

1. Karol Medvešek, prej stanoval v Gorici v hiši Katoliškega društva, Via Piacuta št. 18-II, ne ve, kje se nahaja žena Katarina, 2 sinova in 2 hčerki. Karol Medvešek je sedaj pri pešpolku št. 97, 1. nadomestna stotinja, Stročja vas pri Ljutomeru.

2. Anton Pregelj, vojak 97. pešpolka, 2. nadomestna stotinja, na Cenu pri Ljutomeru, doma iz Kormina, ne ve za ženo Trezo Pregelj in 7 otrok.

3. Ivan Sivec, vojak 97. pešpolka, 2. nadomestna stotinja, na Cenu pri Ljutomeru, doma iz vasi Svina pri Tolminu, ne ve, kje se nahaja njegova žena Katarina Sivec in 4 otroci.

4. Martin Jakopčec, bivši c. kr. čuvaj v p. v Gorici, stanuje sedaj s svojo družino v trgu Sv. Trojica v Slov. gorici. št. 17.

5. Franc Ličen, četovodja v rezervi pri 18. delavski stotnji v Babincih pri Ljutomeru, poprej stanoval v Gorici, ulica Silvio Pellico št. 4, ne ve, kje se nahaja sedaj njegova družina.

6. Fr. Ječič od istega vojaškega oddelka v Babincih, poprej stanoval v Gorici, Via Cipresi, tudi ne ve za svojo družino.

7. V Ljutomeru v umetnem mlinu g. Kranjca se nahajajo kot vojaki 97. pešpolka, 1. nadomestne stotnije, sledeči goriški Slovenci, ki ne vedo, kje se nahajajo njih družine: Martin Medvešek in Avgust Stanič iz Kanala, Jožef Vuga in Franc Blažič iz Morskega pri Kanalu ter Alojzij Medvešek iz Krestenice pri Kanalu.

8. V Cezanjevcih pri Ljutomeru se kot vojaki 97. pešpolka, 1. nadomestne stotnije, nahajajo sledeči slovenski rojaki iz Goriškega: Andrej Vodopivec, Leopold Rovtar in Jož. Podgornik, vsi trije iz Komenj na Vipavskem; Ivan Bratina, Alojz Bratina, Ivan Kravos in Ivan Bajc, vsi iz Skrilj na Vipavskem; Filip Mokovec iz Kromberga pri Gorici; Mihael Tomšič iz Solkana pri Gorici; Franc Čermelj iz Vrtovine na Vipavskem; Ignacij Jerše iz Ajdovščine; Jan. Medvešek iz Kanala; Janez Podgornik iz Vrtovine; bratje Franc, Peter in Anton Podberšek iz občine Deskle; Martin Sovič iz Kanala (Gorenjavas); Ciril Medvešek iz Kanala (Krestenica).

9. Matevž Breziger, vojak 97. pešpolka, 1. nadomestna stotinja, v Stročji vasi pri Ljutomeru, ne ve za svojo družino (9 članov), ki je stanovala v Gorici, Via Orzini št. 44.

10. Anton Paulini iz da Valle v Istri, okrožje Pola, služi sedaj pri pešpolku št. 9, 2. nadomestni stotnji, v Krapju pri Ljutomeru in ne ve, kje se nahaja njegova družina (oče je Ivan Paulini).

11. Izidor Celso iz Podgore pri Gorici, služi sedaj pri 97. pešpolku, 6. nadomestna stotinja, 11. oddelek vojaških delavcev v Lukavcih pri Ljutomeru, ne ve za svojo družino. Zdi se mu, da je žena Irena s 3 otroci bila nekaj časa v Lipnici.

12. Anton Pastrovichio iz da Vale v Istri, okrožje Pola, sin Simona Pastrovichio, služi sedaj pri 97. pešpolku, 2. nadomestna stotinja v Krapju pri Ljutomeru, ne ve, kje se nahaja njegova družina s 6 otroci.

13. Blaž Brumat, doma iz župnije Farra ob Soči, sedaj pri 97. pešpolku, 7. oddelku vojaških delavcev, vojna pošta št. 91, ne ve, kje se nahaja sedaj njegova družina, to je žena Lucija z 2 otrokoma.

14. Mihael Godena, doma iz del Paese v okrožju Rovinj v Istri, sedaj pri 97. pešpolku, 2. nadomestni stotnji, na Krapju pri Ljutomeru, ne ve, kje se sedaj nahaja njegova družina.

15. Peter Marangon, doma iz Koprive pri Korminu, sedaj pri domobranskem pešpolku št. 27, 7. stotnji, pri Sv. Miklavžu pri Hočah, ne ve, ali je njegova družina v Avstriji, ali ne.

* Pogrešajo se: Ignacij Gradišnik se že od 4. sept. 1914 ni nič več oglašil. Prideljen je bil poljskemu lovskemu bataljonu, 1. maršstotnji (pozneje 6. maršpolk), vojna pošta št. 32. Odgovor prosi žena Marija Gradišnik v Guštanju na Koroškem. — Ludovik Kikek, pešpolk št. 36, že od 4. avgusta 1914 ni nobenega glasu od njega. Če kdo kaj ve, naj naznani Mariji Vučlen, Orehova vas hč. št. 32, pošta Slivnica pri Mariboru. — Franc Rihtarič, poljski lovski bataljon št. 20, je dne 25. januarja zadnjikrat pisal. Če kdo kaj ve, naj naznani Francu Rihtariču, Stojinci, Ptuj.

* Prihodnja petkova „Straža“ bo zopet prinesla občinstvu seznam padlih, ranjenih in mrtvih vojakov naših domačih polkov. „Straža“ stane celo leto 10 K, pol leta 5 K, četrta leta 2.50. — Naslov: Upravištvu lista „Straža“, Maribor.

Mesto venca na grob g. kanonika Kavčiča so darovali za Dijaško kuhinjo v Mariboru gg.: stolni župnik Fr. Moravec 10 K, dekan Josip Čížek 50 K, divizijski župnik Alojzij Čížek 20 K, profesor Ivan Vreže 10 K, profesor dr. Anton Medved 10 K in profesor dr. Fr. Lukman 10 K.

Dijaška kuhinja v Ptuj. V minulem šolskem letu so darovali za to kuhinjo: 800 K deželni odbor štajerski; 40 K okrajni zastop ptujski; 200 K Hranilno in posojilno društvo v Ptuj; 40 K Posojilnica v Gornji Radgoni; po 30 K: dr. Ivan Fermevc, odvetnik, Jos. Fleck, prost. dr. T. Horvat, odvetnik, dr. Fr. Jurtela, odvetnik, Posojilnica v Framu in Okrajna posojilnica v Ormožu; 16 K Fr. Toplak, c. kr. dačni upravitelj v p., 15 K Janez Možina, nadučitelj v p., med temi 10 K mesto venca nagrob umrlemu prostu Flecku; 12 K prof. Anton Kolarič; po 10 K: Vič Jančkovič, župnik v Središču, dr. Ivan Klasič, odvetnik v Gradcu, Fr. Nastran, c. kr. vojni kurat, Ferd. Zander, župnik pri Sv. Boltenku, Al. Senčar, trgovec; 9 K gospa M. Zupančič, veleposelstnica; po 8 K: Kazimir Bratkovič, c. kr. notar, Ladisl. Jerše, c. kr. davčni oficijal, Ant. Jurca, c. kr. komerc. svetnik, dr. Jos. Komljanec, prof. Fr. Lenart, trgovec, dr. B. Stuehec, okrajni zdravnik, Zorko Melhior, kaplan na Hajdinu; 6 K Toman Janez, župnik na Hajdinu; po 5 K: Kajnih Valentin, učitelj, Oton Ploj, c. kr. notar v Ormožu; po 4 K: Benkovič Al., mag. pharm., Ksaver Meško, župnik pri Mariji ob Zili, gosposidna Muršec Zala Zmhar, c. kr. sodni uradnik; po 2 K: Miha. Brendič, veleposelstnik na Rogoznici, dr. Gaber, c. kr. sodnik, ni Fr. Koser, po sestnik v Juršincih. Društveni odbor se vsem p. n. gg. iskreno zahvaljuje, proseč jih tudi zanprej blagobote naklonjenosti.

* Naročnikom in prijateljem „Slov. Gospodarja“ V Avstriji je v vsakem času mnogo listov prenehalo ali pa jih je oblast ustavila. Naš „Slovski Gospodar“ pa kljub raznim težkostim redno izhaja in obvešča svoje čitatele o novicah, ki se gode v ožji domovini, na bojiščih in po širnem svetu. Izdajanje lista je zdaj združeno z velikimi stroški. Radi tega se obrača upravištvu do naročnikov, da naj blagovolijo kolikor le more, naročnino pravočasno poravnati. Večje število naročnikov nam dolguje naročnino še za nazaj. Da se jim list ne ustavi, jih prosimo, naj v kratkem dolžno naročnino poravnajo. Istotako pa prosimo tudi vse naročnike, ki jim je s 1. julijem naročnina potekla, da isto čimprej obnovijo. Ob tej priliki vabimo zopet vse tiste, ki še niso naročeni na „Slovskega Gospodarja“, da si ga naroče. Po nekaterih župnijah je še dosti hiš, kjer še „Slovski Gospodar“ ni udomačen. Prijatelji lista, skrbite, da se bodo tudi te hiše naročile na

naše ljudsko glasilo. In naši vojaki! S kakim veseljem čtajo vojaki na bojišču, in strelskih jarkih in tudi v vojašnicah v domovini naš list. Neštevilno pisem smo že dobili, kjer naši brambovci prosijo za „Slovskega Gospodarja“. Rodoljubi, sorodniki in vsi, ki imate kakega svojca med vojaki, naročite jim naš list, ki jim bo v dežju sovražnih krogel in težavah vojaškega stanu mnogokrat najboljša uteha. — „Slovski Gospodar“ stane za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrta leta 1 K. Naslov: Upravištvu „Slovskega Gospodarja“, Maribor.

Listnica uredništva.

Dopisnikom: Mnogi se kregajo, da takoj ne priobčimo kakega pisma z bojišča, dopisa, inserata ali kaj takega. Opozorjamo, da tega ni krivo uredništvo, ampak pisma se zakasnjajo na pošti. Iz Celja smo n. pr. dobili včeraj (dne 7. julija) pismo, ki je bilo tam oddano dne 28. junija. Pisma rabijo sedaj 5 do 10 dni, predno pridejo na določeni kraj. Torej, le potrpljenje! — Savinjska dolina: Veseli nas, da Vam vsebina lista tako ugaja. Če imate kaj zanimivih pisem z italijanskega bojišča, le pošljite nam jih. Pozdrave! — Ljutomer: Dragotin Novak še živi. Njegov naslov je: K. N., četovodja pri inf. diviz. sanitetnem zavodu št. 28, vojna pošta 73.

Loterijske številke.

Gradec, dne 7. julija 1915: 29 57 27 42 11
Linc, dne 10. julija 1915: 55 80 39 49 86

Zahtevajte

gratis in franko
moj glavni cenik
z 4000 slikami ur,
zlatnine in srebrne
godbenih, je-
klenih, usnatih,
gospodarskih in
toiletnih pred-
metov, orožja etc. Prva tovarna
ur Hans Konrad, c. kr. dvoraj
dobavitelj v Mostu (Brux)
št. 800 (Češko). Nikelnaste
Roškopf-ure K 3.90, 4.20,
5.—, srebrne ure K 8.40,
niklaste budilke K 2.90,
dvojne budilke z zvončkom
4 K. — Pošilja po povzetju.
Noben risiko. — Zamenjava
dovoljena ali denar nazaj.
I-84.

Strgarskega pomočnika sprejme
tako g. Franc Kokol, Maribor,
Viktringhof-ova ulica 9. 434

Motorno kolo „Neckarsulm“ 2 1/2
PH mit Doppelübersetzung und
Lehrlauf, dobro ohranjen brez na-
pak nove game. Model „912“ se
radi odhoda k vojakom takoj prodaja;
cena po dogovoru Dav. Stojanovnik,
korp. k. Eisenbahn Sicherung,
Stationswache Hraštnek. 433

Učence se sprejme pri Udrich
Jakobu, kolar, Sv. Peter v Savin-
ski dolini. 439

Hiša, blizu cerkve v Studencih pri
Mariboru, najemnine na mesec
60 K, z velikim vrtem drevjem,
bradami, svinjski hlevi, se po
lahkem kupu prodaja ali zamenja
z posvetom na deželi Naslov pro-
dajalca pove iz prijaznosti Mat.
Knez, Deubler ulic. 9, Studenci
pri Mariboru. 433

Trgovski učenec se sprejme v trgo-
vini s mešanim blagom A. Pinter
v Slov. Bistrici. Učenec mora obis-
kovati tukaj trgovsko šolo, kar je
velikega pomena. 437

Organist in cerkvenik, z dobrimi
spričevali, prost vojašine, ter ob
enem tudi posojilniški tajnik, ki
deluje pri večji posojilnici ter
smožen voditi posojilniško knjigo
vodstvo, želi spremeniti primerno
službo. Cenjene ponudbe na uprav-
ništvu „Slov. Gospodarja“ pod
„Tremost“ št. 432.

Kdo kaj ve? Neka stranka moje
župnije išče kstni list, domnevno
v ptujski okolici krog leta 1782
rojena Katarine Bišič, katere je
poznaje bila v službi grofa Attemas
in l. 1861 v Gradcu umrla. Kdor
bi dal podatke, da se ta kstni
list dobi, bo dobil nagrade 10 K.
Poročila na župnijski urad žup-
nije sv. Jezusovega v Gradcu
(Pfarramt Zum Heiligsten Herzen
Jesu in Graz). 440

Učenca sprejme

Marija Hočevar, ključavničarski
mojster na Ragosnici pri Ptuj. 442

Jaica, surovo maslo, smetana.

Kupujem prima sveža
jaica čajno maslo, maslo
za kuho in smetano —
Dopisi z navedbo cen na
trgovino z jajci in mas-
lom Tereze Hinterberger,
Dunaj XII., Schönbrunner-
strasse št. 196. 441

Kovaški pomočnik in vrl močan
učenc se takoj sprejmeta pri g.
Franc Plepolec kovaški mojster v
Lipnici. 420

Prijetno stanovanje v Mariboru, 10
minut od stolne cerkve se da takoj
v najem. Lepo stanovanje z dvema,
na željo s tremi sobami in del vrta,
posebno primerno za pensioniste,
torej soba se da tudi posebej v na-
jem pošteti osebi, ratančnej in na-
slov se izve iz prijaznosti v Ancen-
grubejevi ulici št. 7 na Koroški cesti
nasproti št. 99. Hiša je na samem
stojteča brez drugih strank in otrok.
Torej prav mirna. Se lahko ogleda
v sak danpopoldne. 422

Vdovec 44 let star, posestnik, išče
pridno žensko, katere ima do ima
4000 kron gotovine. Staro od 40
do 50 let. Ponudbe na uredništvu
Slov. Gosp. pod „Sreča“. 430

Zaradi bolezn se prodaja posestvo,
ki obstoji iz nove nasajene vino-
grada, njiv, gozda in s donosnika,
potem hiša z 2 sobama, klet, go-
vejski in svinjski hlev, skedenj in
se lahko 2 krave in več svinj redi.
Posestvo je zraven farne cerkve
in šole, blizu okrajne ceste in bi
bilo za kako mlekarico ali trgo-
vino primerno, ker si blizu nobene
trgovine. Posestvo se tudi zamenja
za kako gostilno. Natanko se izve
pri g. S. Celofiga na Teznu št. 14
pri Mariboru. 424

Iščem v najem ali pa kupim dobro
gostilno in trgovino na deželi na
dobrem prostoru. Natanko se izve
pri g. S. Celofiga na Teznu št. 14
pri Mariboru. 424

Dva učenca se sprejmeta stara od
15 do 17 let na tri leta. Plače na
leto 50 do 100 Kron, stanovanje
in hrano, pri gospodu Anton Mar-
čič, usnjarija v Slov. Bistrici. 426

Krojaškega učenca takoj sprejme.
Prednost imajo tisti, kateri so iz-
stopili pri moštru, ki je šel k vo-
jakom. Jakob Skaza, krojač Slov.
Bistrica. 427

Kuharica—gospodinja voščka nekaj
nemščine, katere bi vodila pri majhni
družini v Mariboru gospodinj-
stvo se sprejme s 1. avgustom.
Staršje osebe, ki ne gledajo to-
liko na plačilo kakor na ugodno
življenje v mestu naj se oglašijo
pod „gospodinja“ na uredništvu. 416

Komij izvržen specerist, zn ožen
obeh deželnih jezikov, se takoj
sprejme pri trdki Franc Iglič v
Ptuj. 419

Organist se išče za Bele v. de in
Sr. Križ pri Šostanju. 425

Sprejme se učenc za lecionarstvo
in en hlapec pri g. Duhek, lecear
Maribor. 414

Sprejme se 14 letna dekle pošte-
nih starišev kot učenca v trgovino
mešanega blaga. Naslov pove iz
prijaznosti Matilda Hude, v Vitanju
pri Celju. 412

! KAVA !

50% cenejša:

Amerikanska štedilna kava, vele-
aromatična, izdatna in štedilna.
5 kg poskusna vreča 11 K franko
po povzetju. Pol kilograma vele-
prima najfinjši čaj K 2.20 oddaja
A. Sapira, eksport kave in čaja
Galanta 496. Ogrsko. 278

Volno

ovčjo, oprano in neoprano kupim
vsako množino po najvišji ceni!
proti takojšnemu plačilu ter plačam
vožnjo sam. Veletrgovina

R. Stermecki

Celje št. 17 (štajersko.)

Varujte se

ponaredb,

ki niso „FLORIAN“ in zdravju
ne koristijo!

Kdor živi,
Zabi težav;
Danes vesel je,
Jutri bo zdrav!

Naslov za naročila: „FLORIAN“. Ljubljana

Leino zastopstvo in glavna zaloga za Avstro-Ogrsko od avstrijskih
armadnih in železničarskih Rokopf-ur 5 L.

Jasnost 3 točk.

Po 14 dnevni poskušnji

se lahko vsaka ura proti poplavi vrsti svet
namenja, torej ni nobene tveganja, ampak se
lahko vsak sam prepriča o čim boljših urah.
Prednosti teh ur: Prava železničarska Rokopf-
ura se ja, ne dolgo tega, našli so železnice
in železniške službe s novo konstrukcijo sloj-
kala, dobila prečinski tok, posebno močno
osi, kolesa se vso vrsto v kamnini. Ura teži
32 ur in ide točno na pol minuta, če jo
ura laži, visi ali se nemi v žepu. Ura je sa-
varovana proti preveliki napetosti peresa, ob-
ložje je iz čistega nikla ter je varovana to
z enim pladnem za varstvo zoper prah ter
so vsi pokrovi strogo in natančno zaprjeni.
Po dobri preizkušnji se so to ure radi niso
ceno in vendar dobrega toka uradno upajo
pri armadi in železniških železnikih. Prosim
Vas torej, da to ure ne zamenujete s drugimi
slabimi urami, ki se dobijo v trgovinah. —
Vsek si naj brez nevarnosti, da bi trpel kakš-
šodo, naroči moje cene ure. — Velik cenik
popolnoma zastonj.

A. KIFFMANN, Maribor ob Dravi št. 8,
največja tovarniška zaloga ur, srebrnine in zlatnine,
razpošilja v vse dežele. — Specialist za boljše ure.

Najboljša KOSA se dobi samo
v PRVI GORENJSKI RAZPOŠILJALNICI
IVAN SAVNIK, KRANJ, Gorenjsko.

65, 70, 75, 80 ctm
6 1/2, 7, 7 1/2, 8 pesti

Gorenjska kosa stane samo kron 2—, 2'20, 2'40, 2'60, za katero se garantira.

Kdor naroči deset kosov skupaj, se mu pošlje poštne prosto!

Zahtevajte krasni ilustrovani cenik zastonj!

223

Tvrdba

Milan Hočevnar Celje

Glavni trg št. 10, tik farne cerkve.

Naznanjam, da v moji trgovini dobivate zanesljive
kaljiva semena za polje in vrte po solidni ceni

Posebno priporočam od predenca očiščeno:

Domače ali konjsko deteljno seme, potem
Lucerner ali nemška,
inkarnat za enkrat kositi,
Espace, takozvana večna detelja,
Travnno seme za mokre in suhe travnike,
Korenjevo seme,
Runkelnovo repo, rdečo dolgovato, rumeno
dolgo in okroglo, ovato,
Svinjsko salato.

Vseh vrst semena za vrte, kakor tudi rafije in žveplo

za vinograde.

Obilnega obiska pričakuje bilihim
z velespoštovanjem

tvrdka M. Hočevnar Celje

Glavni trg št. 10, tik farne cerkve
trgovina špecerijskega blaga.

Velika svota denarja

se zamore naključiti vsakomur, ki postane naš naročnik. —

Brezplačna pojasnila pošilja:

Srečkovno zastopstvo 14, Ljubljana.

Svetovna vojska

dokazuje jasno, da samo oni za-
more prenašati skoraj nečloveške
napore, ki ostane trezen. Zato
zahtevajte v vsaki gostilni kot pi-
jačo izvrstne ljutomerske pokallice.
Feder Kukovec, tvornica pokalic
in sodavice, Ljutomer. 311

Cerkovnik in organist — rok d. lec
iščem stalne službe. Naslov v uprav-
ništvu pod številko 435.

Kupim malo posestvo na Stajer-
skem, ki ni preveč oddaljeno od
farne cerkve in se lahko redi ena
ali dve kravi. Ponudbe s ceno naj
se pošljejo na Blumer Nežo, št.
Pavel pri Preboldu, katera iz pri-
jaznosti pove naslov 436

Opravična številka: E 479/15

Dražbeni oklic in poziv k napovedbi.

Na predlog zahtevajoče stranke Andreja in Jere
Potočnik, pos. v Stukih po dr. Ivanu Fermevc, od-
vetniku v Ptuj bo dne 10. avgusta 1915 predp. ob
9. uri, pri tem sodišču, v izbi števil. 2 na podstavi
ob enem odobrenih pogojev dražba sledečih nepri-
mičnin:

Dve hisi, št. 2 in št. 35, z dvojnimi gospodar-
skim postopjem, pašnik, vinograd, njive, sadonosnik
in gozd v skupni izmeri 2 ha 86 a, 95 m² v Novi-
vasi (Neudorf) vl. št. 2. Cenilna vrednost 5386 K
66 h, najmanjši ponudek 3591 K 10 h.

C. kr. okrajna sodnija Ptuj odd. IV, dne 3. ju-
lija 1915. 431

Pozor kmetovalci!

Proskrbite si pravočasno, posebno sedaj v vojskem
času, jamčena, zanesljiva in kaljiva semena, n. pr.:
domače, nemško (Lucerna), kamnito deteljo, travo,
peso rumeno in rdečo, sploh vsa poljska, kakor
tudi vrtna in cvetlična semena od znane in odliko-
vane tvrdke Mauthner, ki se dobivajo pri
domači tvrdki 91

I. RAYNIKAR :-: CELJE

Trgovina s špecerijskim blagom, z barvani in dožel-
nimi pridelki ter zaloga vseh vrst mineralnih vod.

Solidna in točna posrežba. 91

Spodnještaj. ljudska posojilnica v Mariboru r. l. z. z. z.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navadno po 4 1/2%, proti trimesečni odpovedi po 4 3/4%. Obresti se pripisujejo h kapitalu
1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo.
Za nalaganje po pošti se poštna hranilna položnica (97.078) na razpolago. Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajajo le članom in sicer: na vknjižbo proti pupilarni varnosti po 5 1/2%, na vknjižbo sploh po 5 1/2%, na vknjižbo in poročilo po
5 1/2%, in na osebni kredit po 6%. Nadalje izposojuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih zavodih
prevzame posojilnica v svoje last proti povrnitvi gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 kron. Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. ure dopoldne in vsako soboto od 8. do 12. ure dopoldne izvenim praznike. V uradnih urah se sprejema
in izplačuje denar.

Pojasnila se dajajo in prošnje prejema vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne.

Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnike.

Stolna ulica št. 6 (med Glavnim trgom in stolno cerkvijo).

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju
registrovana zadruga z neom. zavezo

Obrestuje hranilne vloge po

4 1/2 %

od dneva vloge do dneva vzdiga.

Rentni davek plača posojilnica sama.

Daje posojilo

na vknjižbo, na osebni kredit in na zastavo
vrednostnih listin pod zelo ugodnimi pogoji.
Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brez-
plačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

za stranke vsak delavnik od 9. do 12. ure
dopoldne.

- Posojilnica daje tudi domače hranilnike, -

v lastni hiši (Hotel „Pri belem volu“) v Celju, Graška cesta 9, I. nadstr.